

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 60 Din, za
inozemstvo 100 D

SCOVENEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp. peti-vrstni
maili oglasi po 150
in 2D, večji oglasi
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrsica po 10 Din
o Pri večtem o
naročilu popust
izide ob 4 zjutrat
rezen pondeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 41. III
Rokopisi se ne vracajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništvo
telefon Štev. 50, upravnštvo Štev. 328

Uprava je v Kopitarjevi ul. 41. 6 - Čeckovič
račun: Ljubljana četv. 10.650 in 10.347
za inscrat. Sarajevo čl. 7563, Zagreb
čl. 39.011, Praga in Dunaj čl. 24.797

Dr. L. S.:

Vstajenske misli.

Po vsem svetu se bijejo danes strasti narodnosti boji. Vihari nacionalizma so tako močni, da ne dajo priti svetu do miru, tako da so celo tako važne mednarodne ustanove, kot je Društvo narodov, v krizi. Ostri prepriki o tem, kako naj se pojmuje narodnost, razjedajo v notranosti celo najmočnejše enotne države kot so Francija, Nemčija, Italija itd. Povsem neizbežno je bilo, da je tudi pri nas v Jugoslaviji to vprašanje ves čas po združenju v ospredju vse politike in publicistike. Ta problem je postal obenem merilo za vrednotenje praktično upravnih in svetovnonazornih stališč.

Naše pojmovanje narodnosti je v svojem bistvu krščansko. Mi vidimo v njem priroden pojav in zato zavračamo kot nezdravo vsako umečno pretiravanje nacionalizma. Narod kot naraven organizem ima pravico do življenja in neoviranega razvoja, nima pa pravice delati drugim krivico in jih nasilno zatirati. Vse človeštvo naj bi tvorilo bratsko družino narodov. Resnica in pravica naj bi bili njen temelj, ki bi omogočal vsakomur pravo mero udejstvovanja. Kot med posameznimi udi narodov, naj bi vladala v medsebojnem razmerju narodov kot vrhovna vodnica ljubezen.

Za nas je narodnost stvar vere, upanja in ljubezni. Te tri osnovne krščanske čestnosti morajo uravnavati življenje naše v odnosu do sonarodnjakov podinevcov kot celote.

Vsek resnični narodnjak ima vero v svoj narod. Pravi sin svojega naroda mu bo ostal veren in zvest v vseh slučajih usode. Naj je narod velik ali majhen, mogočen ali šibak, imeniten ali maloznan, on verjame v življenjsko zmožnost svojega naroda in se mu ne bo izneveril, če je še tako neznaten, ne bo ga zapustil, če se mu še tako slabo godi. Nаспрото: on ve, da je neločljiv del narodne skupnosti kot član njegove družine, v katero ga je življenje postavilo, on deli usodo z njim, pa naj je vesela ali žalostna, zato ker zanj sploh ni nobene izbire: prava narodnost se enostavno ne da menjati kot kravata. Slab nationalist je tisti, ki jo sleče kot siromašno obleko ali jo zavije v moderni imenitnejši plašč sosedov. Zato ne bomo nikdar opustili trdne vere v svoj slovenski narod.

Zakaj mi tudi zaupamo v njega napredek in razvoj. Kakor upa vsak človek, dokler živi, tako je naravno, da upa vsak narod z dušami svojih članov v svojo nadaljnjo pot k solncu. Če upa že vsakdo izmed nas, ki nam je sojeno umreti, do zadnjega diha, koliko bolj morajo upati narodi, ki ne umirajo, ampak se venomer obnavljajo v potomcih! Naj število naroda raste ali upada kakor valovi morja, naj mu sije solnce ali ga duši tema, on ostane, on kljubuje, čeprav se navidez ali za čas mogoče prilagodi razmeram. Tako mu veleva zakon narave, tako nam govorji zgodovina. Vsi črnegledi, malodušni, bojazljivi niso vzgledni snovi svojega naroda. Mi ne poznamo strahu, mi ne obupujemo, danes manj kot kdaj preje. Koliko je bilo težjih časov, ki jih je narod krepko prestal kljub trenotni potrosti! Mi v svoj narod upamo, ker ga ljubimo.

Ljubimo ga kot ljubi mati svoje otroke. Naj so dobri ali slabí, nadarjeni ali nenadarnjeni, veliki ali majhni, ona jih ljubi s vsem svojim materinskим srcem. Niti za trenutek ne izgublja vere vanje, nuda v njih bodočnost jo dviga, istinska ljubav jo izpoljuje do zadnjega živca. Čim bolj je dete bogobljeno, revno, pomoči potrebno, tem bolj visi na njem, se trudi radi njega, živi zanj. Naj ji prizadeva še toliko bolečin, ona vse rada pretrpi, ker ona ne vidi, ne čuti, ne pozna druge možnosti kot zapovedi instinktive ljubezni. Kdor ne ljubi svojega naroda tako idealno, tako altruistično, ta se ne more ponašati s pravim narodnim čutom. Narodnost, ki ne korenini v veri, upanju in ljubezni, ni nikoli popolna.

Kako borno je v resnici naše povprečno narodništvo! Hladno je in bledično, manjka mu velikega notranjega ognja. Medli vzdihni ali blesteče fraze. Prave požrtvovalnosti pa skoraj nikjer!

Naša narodna ljubezen večjidel ni čuvstvena, ampak razumska. Pravdarji smo ali meštarji, dninarji in trgovci. Naše navdušenje je votlo, ker nima pravega jedra. Naše drevo ne more uspevati, ker mu ne dovajamo plemenitih življenjskih sokov. Naše veje grabijo v širino za oporami, da bi se naslostile nanje, mesto da sežemo v globino in zatemamo vedno novih moči, ki bi dale vrhu vzpeti se pod nebo...

Političen list za slovenski narod

Naj je ta rastlina mala ali velika, naša je in živila bo celo v hrastovem gozdu kot lepa cvetka, ako jo bomo gojili, ako se ji bomo posvetili. Le če ne bomo hoteli zanje ničesar storiti, ničesar žrtvovati, bi utegnila shirati. Ne po svoji usodi, ampak po naši krivdi.

Mi iščemo navadno v narodu le pravice za se, ne vidimo pa dolžnosti, ki nam jih to občestvo nalaga. Dolžnosti, ki se ne izpolnijo z lepimi besedami, s svečanostmi, zabavami, temveč s samozajevanjem, z žrtvami, z neumornim delom. Narodna skupnost nam daje premnoge gmotne, etiške in duševne dobrine. Uživamo jih v lastno korist. Koliko pa delamo, da bi jih množili in večali v dobro in prospeh svojih rojakov? Naša narodnost je individualistična, socialnega temelja, ki raste iz ljubezni in dela za bližnjega, pa ne pojmuje in ne občuti. Odtod naša mladčnost, od tod naša brezbriznost.

Radi se ponašamo, da je naše nacionalno pojmovanje edino pravo. Borimo se proti hrapatriotizmu, proti nacionalističnemu šovinizmu. Res je, ta miselnost je v ostri opriki s pravim narodnim čutenjem. Resnični nacionalizem izhaja iz prirodne in krščanske ljubezni do naroda in že zato ne sme in ne more izveneti v sovraščto, ne v krvivočnost, ne v zaničevanju drugih. Mi obsojamo gotovi izrodek jugoslovanstva, ki se stavi v nasprotje s slovenstvom, katerega ovira, prezira, obrekuje. Mi smo za organsko, politično in kulturno jugoslovanstvo, ki bo sinteza, ne pa negacija naših posameznih narodnih vrednot. Tistega, ki bi vsled tega brez potrebe utesnjeval našo rast in razvoj, smatramo po pravici za škodljive in neiskrenega rodoljuba. Obsojamo ga tem bolj, če dela to iz sebičnosti, osebne ali strankarske, iz vladohlepnosti ali bahavosti. Geslo: Iz naroda za narod! Ne sme obstati le pri polovici, drugo pa zavreči, zakaj druga je glavna. V tem ravno se loči krščanski notranji nacionalizem od zunanjega materialističnega in barbarskega.

Mi smo za pravo slovenstvo, jugoslovanstvo, slovanstvo in človeštvo. Da, po razumu se mu približujemo, ne pa dovolj s srecem, z ljubezni, z dejanji. Zakaj bistvo narodnosti ni le v teoriji, ampak v dejanh. Tudi ne v zanašanju na usodo oziroma na srčne slučaje v bodoči politični konstellaciji, ne v pasivnem čakanju na vlado, temveč v podrobrem, požrtvovalem delu iz lastnih sil in lastne vroče in dejanske ljubezni. Bodimo sami graditelji svoje lepše prihodnosti!

Zato pa se res ne moremo sprijaznit; z naziranjem, da bi mi morali žrtvovati na ljubo neki namišljeni enotnosti svoj dragi nam materni jezik. To morejo misliti in želeti le tisti, ki jim za celokupno ljudstvo in njega koristi veliko, ampak vidijo pred vsem le sebe. Sami bi se oziroma so se vsled svoje predizobraže kmalu priučili sh. za prvo potrebo, ne zmenijo se pa za vse tiste — ogromno večino naroda —, ki bi bili potem toliko na slabšem, ker ne bi mogli uspevati s svojim jezikom v uradih, službah, šoli i. dr., ker pa nimajo časa, prilike, možnosti ali volje, da bi se učili drugega jezika, ki se ga v dovoljni meri naučiti ni igraca. Okretnješi krogbi bi bili torej zopet za posrednike, narod kot tak pa bi imel veliko škodo. Bili bi tako prikraščani v vseh svojih prirodnih pravicah in znašli bi se nekako v položaju kot pred davnim časom pod Avstrijo. Inferiorno pleme, pastirski, kmečki jezik, ki se govori še doma, v javnosti pa se ga poslužujejo le v humoristične ali satirične svrhe oziroma kvečejemu za lokalne potrebe: tedaj vloga kot jo ima nam najbližja zagorska kajkavščina, nekdaj skupni naš jezik, ki se je baš pod vplivom na jug orientirane šole, knjige, časopisja vsled politične ločitve od nas oddaljil in izgubil vso veljavo.

Unitaristi se torej nič ne menjijo za moralno in materialno škodo, ki bi jo z udejstvovanjem svojega programa prizadeli ljudstvu kot takemu, celemu narodu. Kdo pretehta ves trud, trošenje energije, pri učenju drugega jezika, pa jezo, nevoljo, stroške, če bi se to v resnici izvajalo, ker bi trajalo nekaj generacij? Pa saj oni baš za ljudstvo in njega prospev nimajo pravega smisla ali srca, mislijo le nase in kvečemu na nekak utopičen ideal. V tej miselnosti se namreč prepleta neka fanična zanesenost in neumestno postavljanje z — mogoče nezavestnim — egoizmom ozir. upanjem na lastne prednosti pred drugimi. Vse to brez pravega čuta za solidarnost z narodom in brez resnične dejanske ljubezni. Ob praktični realnosti se tedaj najbolje razvidi temeljna razlika v pojmovanju narodnosti. Narod pri nas ni še ideal, je že realen, in delo zanj sloni na socialni osnovi.

Da unitaristična ideologija povsod šepa, ni treba šele dokazovati. Računanje na večjo efektivno moč je pogrešno, upanje na večji krog odjemalcev književnih produktov je varljiv, mnenje, da bi bili mi povprečno s približnim znanjem sh. bratom enakousposobljeni v umetniškem, znanstvenem, uradnem delovanju, je zmotno.

Utopija je slednjič, da bi naš narod kdaj opustil ali zanemaril svoj jezik. Saj gre razvoj

danes očitno povsod v smeri vedno večje in zavednejše diferenciacije. Nadtočen obstop, dolgotrajni narodni boji, krepla narodna zavest, lepa lastna književna kultura, precejšnja izobrazba ljudstva, — pa razdeljenost na več držav, izseljenici širok sveta: vse to nam daje zagotovo, da se bo slovenščina ohranila nič manj dolgo kot kak drug jezik. Tako lahko mirno rečemo: Narod bo pa zmiraj stal!... Veselo Alelujo!

Kriza vlade traža neizpremenjeno dalje.

PAŠIČ SI DAL V KLUBU OD VECINE VOTIRATI ZAUPNICO. — S TEM POLOZAJ NI REŠEN. — SKUPINA LJ. JOVANOVIČA NAPRAVILA ODKRIT AFRONT PROTI PAŠIČU.

POLOZAJ POPOLNOMA NERAZČIŠČEN.

RADIČEVCI IGRALI DVOMUNO IGRO. — PAVLE RADIČ SE NAGIBAL K POPUŠČANJU — VENDARLE DEFINITIVEN PRELOM.

SAMOSTOJNI DEMOKRATI RINEJO V NOVO KOMBINACIJO.

POŠTENE OPONICIALNE STRANKE NOČEJO IMETI S PAŠIČEM NOBENEGA POSLA.

MORALA BI ITI OBA, RADIČ IN PAŠIČ. — KAJ STORI KRONA?

Belgrad, 2. aprila. (Izv.) Za današnjo popoldansko sejo radikalnega kluba so se od vseh strani vršile velike priprave. Posebno je bil Pašič neprestano v stiku s prijatelji Kojicem, Jankovičem in Janičem in z njimi razpravljal o tem, na kakšen način bi pridobil radikale za svojo politiko in zaupnico.

Seje se je udeležilo 80 poslancev, med njimi je bilo opaziti precejšnjo nervoznost in nič kaj preveč prijateljsko razpoloženje. Okrog pol širih je prišel predsednik vlade Nikola Pašič, na kar je predsednik kluba Živković otvoril sejo. Na seji se je izvršil zelo dobro pripravljen udar, na podlagi katerega se je Pašič posrečilo odnesti Pirovo zmago in dobiti zaupnico kluba.

O seji je bil izdan oficielen komunik, privič, odkar se pomni. Na seji je prišlo ob Pašičevi navzočnosti do burnih prizorov. Prvič sta se jasno očrtali nasprotni si struji radikalnega kluba.

Oficielen komunik se glasi:

»Predsednik kluba g. Ljuba Živković je ob otvoriti seje izjavil, da je predsednik vlade Nikola Pašič izrazil željo, da se skliče seja kluba zato, da bi mogel podati poročilo o današnjem političnem položaju.

Nato je dobil besedo predsednik vlade Nikola Pašič. Dejal je, da želi poslance obvestiti o tem, kaj je nastalo ob prilikl odlaganja narodne skupščine. Narodna skupščina je sklenila, da je dejal, da se skliče prihodnja seja 5. maja. Pašič je mislil, da je s tem stvar končana in da so vsi s tem soglašali. Drugi dan pa je dobil obvestilo, da Radič in njegovi prijatelji niso zadovoljni, da se je skupščina odgodila.

Radi tega je sklical sejo ministrskega sveta. Na tej seji je pojasnil, da se je narodna skupščina odgodila zato, da bi se vlad dala možnost, da končno pripravi še nekatere načrte, ki so še nedovršeni, kakor tudi da da prilikl skupščinskemu odboru, da pregleda in pripravi zakonske predloge, o katerih se v odboru razpravlja. Nato je Stjepan Radič izjavil, da mora prečital pismeno izjavo svojega kluba. V tem sklepu se pravi, da bodo Radičevi ministri podali ostavko, ako se dan sklicanja narodne skupščine ne spremeni.

Predsednik jih je nato opozoril, da ne misli, da bi bilo vprašanje sestanka narodne skupščine dogodek, ki bi mogel privesti do načrnu koalicijo do razpada in pokvariti sporazum. Dodal je še, da naj radičevi, ako imajo še kak drug razlog, le-tega takoj povedo, ker je to premalo. Nato je Radič prečital svojo izjavo, ki so jo podpisali vsi Radičevi ministri in podstajniki. V tej izjavi se zahteva, da se narodna skupščina skliče 8. aprila, da naj nekaj dela, potem naj se odgovori in zopet skliče 27. aprila in dela dalje brez prestanka. Izjavil je, da bo podal ostavko, ako se njeve zahteve ne sprejmejo.

Radič je nato odgovoril, da je treba to dobro premisliti. Dejal je, da je to važno vprašanje in da želi o tem obvestiti poslance svojega kluba. Pustil je radičevce, da o svojem sklepu premislijo en dan, drugi dan pa so ga obvestili, da ostanejo pri svojem sklepu. Nato je prišlo do seje radikalnega kluba. Pašič je dejal, da želi o vsem tem poslance svojega kluba obvestiti. Dejal je, da misli, da se sklepi ne morejo menjati in da smo z ozirom na stališče radičevcev pred alternativo, da moramo sprejeti ostavko. Kaj naj pride potem, to prepuščamo Pašiču.

Pašič je na to še dejal, da vlada nikakor ne beži pred odgovorom na stavljene interpelacije. Ne želi pa tudi ne, da bi izgledalo, kakor da svojega sklepa noča držati. Radičevci so pokazali voljo za nek kompromis, da se skupščinske seje skličejo v drugi polovici aprila, toda samo v privatnem razgovoru s predsednikom. Na to ne more pristati, ker so vložili tudi pismen predlog.

Nato je predsednik vlade prosil klub, da posluša njegovo mišljenje o tej stvari.

Ko je Pašič končal svoj govor, je vstal poslanec Dragović in dejal, da o tem ni treba razpravljati, marveč naj klub izjavi Pašiču zaupnico in je predlagal sledenje resolucijo:

»Klub poslancev narodne radikalne stranke jemlje na znanje poročilo predsednika kraljeve vlade in načelnika NRS Nikole Pašiča o političnem položaju z načluboješkim prepričanjem, da bo Pašič tudi v teh trenutkih s svojo dokazano sposobnostjo znal najbolj pravilno pot, po kateri je treba hoditi, da bi se država obvarovala nesreča, in izjavila svoje popolno in največje zaupanje sivemu, mnogozaslužnemu in spoštovanemu voditelju narodne radikalne stranke, ki je od svoje zrelosti vse svoje

nih stvari, radi sklicanja skupščinske seje, sklenili, da se pogazi sporazum, in

da izjavijo in prosijo Pašiča, da stori vse, kar je v njegovi moči, da se sporazum med Hrvati in Srbi še nadalje obdrži kot edino dobra rešitev za naše razmere."

Vukičević je na vprašanje časnikarjev, kaj je hotel govoriti na seji radikalnega kluba, dejal, da on popolnoma soglaša z Vujičičevim izjavo, četudi je ni slišal, ker ve, da je Vujičič objektiven človek in da je njegovo poročilo natančno. »Kar se tiče mene, sem hotel braniti sporazum in sem zahteval, da se ne krši na vprašanju, kakor je sklicanje skupščine. Mi hočemo poiskati, ali se morebiti kaj drugega za tem ne skriva. Hoteli smo braniti sporazum in ga bomo branili.«

Belgrad, 2. aprila. (Izv.) V razvoju krize je treba danes zabeležiti dva momenta: dogodek na seji radikalnega kluba in pa čudno kolebanje ministra Pavla Radiča.

Na seji radikalnega kluba je danes prvič Pašičevi prijetnosti prišlo do odkritega ufronta proti njemu. Jovanović je s svojimi prijatelji javno pričel s svojo akcijo. Če upoštavamo zadnje dogodek, lahko mirno trdimo, da bo Jovanović s to akcijo tudi javno nadaljeval. Pašič je to pričakoval in se je temu primereno pripravil. Radikalni klub obvladuje Pašič s tehnične strani. S svojimi prijatelji je napravil neposreden udarec. S tem se je izognil ostri kritiki svojega in morda tudi svojemu prvemu porazu v klubu.

Pašič je postavil klub pred gotovo dejstvo. Za svoje delovanje je zahteval zaupnico in svobodne roke za bodoče. Dosegel je oboje z resolucijo Milutina Dragoviča, ki je z Živkovičevim pomočjo klub presenetil, da ni niti prišlo do glasovanja, niti do razprave. Čeprav je predsednik izjavil, da je Dragovičeva resolucija sprejeta, je vendar jasno, da radikalni klub ni ved enoten in da Pašič ne uživa več zaupanja vsega kluba.

Za rešitev krize je po formalni ostavki vlade, po mnjenju nekaterih poslancev, celo odločilnega pomena, komu se bo poveril mandat za sestavo nove vlade.

O Jovanovičevem nastopu je mnenje sočasno, da je dal s tem razumeti, da ni med njim in Pašičem nobenega kompromisa. Krog, ki stoji blizu Jovanoviča, trdijo, da bi Jovanovič v slučaju, če bi Pašič klub vsemu, kar se je zgodilo, znova sestavil vlado, razcepil radikalni klub, to je, da bi s svojimi tovariši izstopil iz kluba. Tako bi bil Pašič prisilen do padca v skupščini.

Kar se tiče drugega momenta, kolebanja Pavla Radiča, je treba naglasiti, da je Pavle Radič na vseh današnjih sejeh pokazal neavadno popustljivost nasproti Pašiču. Govori se celo o možnosti kompromisa in sporazuma.

Politični krogi si to P. Radičevu kolebanje razlagajo na ta način, da je Stjepan Radič celo stvar o sklicanju narodne skupščine dejansko uprizoril radi lažje agitacije, da bi se pred ljudstvom pokazal kot zaščitnika parlamentarizma in da bi s tem zakril slab vtip, ki so ga napravili Radičevi nastopi in da bi zakril svojo popustljivost napram velikosrbškim mahinacijam na račun prečanskega ljudstva ob priliki sestavljanja proračuna. Pavle Radič je v svoji izjavi naglašal, da je treba sporazum na vsak način obdržati.

Po sklepku radikalnega kluba, ki je odločno odbil predlog Stjepana Radiča o sklicanju skupščine 8. aprila, je jasno, da ne more priti do kompromisa in da hoče Pavle Radič, oziroma Stjepan Radič — gotovo je, da dela on po sporazumu s Stjepanom Radičem — to pred javnostjo prikriti. Ob priliki rekonstrukcije bi se v vladi sedanj položaj ponovil, obenem pa bi se od Pašiča ponovno izsile nove koncesije.

Na vsak način je P. Radičevu naslopanje več kot čudno, posebno še radi tega, ker daje P. Radič svoje izjave v S. Radičevi navzočnosti. Dočim eden govori tako, govori drugi drugače.

Po S. Radičevi izjavi bi se morala kriza že formalno otvoriti. Stjepan Radič je po opoldanski avdenci na neposredno stavljeni vprašanju glede njegove demisije odgovoril, da je v njegovi pogojni demisiji, katero je predal Pašiču, rečeno, da postane njegova odstavka formalna, če radikalni klub odbije njegove predloge. Potem mora tudi Pašič podati ostavko.

Isto je ponovil Stjepan Radič tudi zvečer, ko je izjavil, da je ostavka definitivna. Na ta način je rešitev krize v rokah krone, ki bo sedaj odločila o tem, na kak način bi se Pašiča razrešilo nadaljnega vodstva države. Jasno je vnamreč, da Pašič ne bo hotel podati ostavko. Raditega je po prerogativah krone mogoče samo to, da krona zahteva ostavko. Mandat namreč, ki ga je dobil Pašič, je potekel.

Pašič je dobil mandat za sporazum in vodstvo politike s Stjepanom Radičem. Čim bi Stjepan Radič izstopil iz vlade, je njegov mandat potekel. Krone mu more poveriti se stavko vlade, ne ve se pa, kakšen mandat bo dobil. Po izjavah radikalnih ministrov, s katerimi se je Vaš dopisnik tekom današnjega dneva razgovarjal, bo definitivna odločitev padla jutri, ko bo Pašič odšel na dvor in bo kralju poročal o vseh teh dogodkih. Vse leži torej v rokah krone.

Belgrad, 2. aprila. (Izv.) Danes je prišel v Belgrad voditelj samostojnih demokratov dr. Gregor Žerjav. Njegov prihod v Bel-

grad je seveda v zvezi s političnim položajem. Samostojni demokrati so v teku včerajnjega in današnjega dne razvili živahn akcijo, da bi prišli v stik s Pašičem in z radikali. Svojo stranko rinejo v vlado in poskušajo pridobiti radikale zase. Na eni strani intrigirajo proti Radiču, da bi mu onemogočili položaj v vladi, na drugi strani pa deajo zase.

Dr. Gregorju Žerjavu pripisujejo posebno važno vlogo, ki bi jo naj odigral, kakor takrat, ko je prišlo do vlade korupcije in nasilja, kakor so jo takrat v javnosti splošno imenovali. Prihod dr. Žerjava je tem bolj značilen, ker ni bil dr. Žerjav ves čas v toku proračunske debate v Belgradu in ni smatral niti za potrebno, da bi se udeležil te važne debate, ko je šlo za kardinalno vprašanje, za zboljšanje težavnega gospodarskega položaja.

Zato se misli, da je bila njegova opozicija čisto formalnega značaja in da je bilo vse njegovo govorjenje in pisanje proti proračunu bolj pesek v oči slovenski javnosti. Samostojni demokrati sami pripisujejo temu dejstvu važnost, da dr. Žerjav ni sodeloval in se na ta način ni zameril radikalom. Zato da je najbolj primerena oseba, da vodi pogajanja za vstop samostojnih demokratov v vlado, oziroma da v tem smislu pripravi razpoloženje.

Kakor rečeno, stavljajo dr. Žerjav in njegovi prijatelji glavno nado na dr. Srškiča. V tem smislu so tudi podvzeli akcijo. Po mnenju vseh krogov pa je Pribičevičeva akcija popolnoma brez vsake nade na uspeh. Tudi Pašičeve šanse, da bi še nadalje ostal na vlasti, so za sedaj že minimalne.

Belgrad, 2. aprila. (Izv.) Vladno časopisje je pričelo z intrigami. Po intrighah z dr. Korošcem je prišel na vrsto Ljuba Davidović. »Vremec« je prinesel neko Davidovičevu izjavo, ki bi naj pomenila približevanje Pašiču.

Čeprav je ta izjava brezpredmetna, ker je Davidovičevu stališče več kot znano, je vendar smatral demokratski klub za potrebno, da izjavo »Vremec« odločno demantira. V tem demantiju se pravi, da so vse kombinacije, ki se delajo na ta račun, brez vsake podlage. Ljuba Davidović, kakor tudi celokupna demokratska stranka, stoji trdno na stališču, da ne gre v vlado, na čelu katere bi stal Nikola Pašič. Tako mišljenje vlada tudi v drugih krogih opozicije. Jasno je, da Pašičeva okolica ne daje nobenega jamstva za pravilno upravo države.

Belgrad, 2. aprila. (Izv.) Proti večeru je bil na dvoru Nikola Uzunović, ki je po odhodu izjavil, da ni bil pri kralju, marveč samo pri maršalu dvora. Na vprašanje časnikarjev je odgovoril, da je sklicanje narodne skupščine za radikale definitivno končano. Predlog radičevcev je odbit in s tem je to vprašanje za nje postavljen iz dnevnega reda.

Kar se tiče radičevcev, je dejal Uzunović, je drugače. Zanje ni bilo obveznega sklepa kluba, marveč samo mišljenje ministrov, zato oni lahko svoje stališče revidirajo. Glede radikalnih poslancev pa je dejal, da ni šlo za zaupnico Pašiču, marveč je klub s svojo zaupnico definitivno odbil Radičev poskus. Počelo je se ni razčistil. Kriza je ostala na isti točki, kakor je bila.

Belgrad, 2. aprila. (Izv.) Tekom današnjega dne so se dogodki vrstili tako-le:

Dopoldne je prišel Pašič zelo zgodaj v kabinet predsedništva vlade. Tukaj je sprejemal posamezne ministre. Pri njem so bili Janjič, Jankovič, Srškič, Miletič, Gjurčić in drugi. Od radičevcev je bil samo Pavle Radič, ki je s Pašičem zelo dolgo konferiral. Po tej konferenci je dajal Pavle Radič skrajno optimistične izjave, katere so politični krogi razumeli tako, da radičevci popuščajo.

Istočasno je bil pri Pašiču dr. Srškič, ki je nato odšel v dvor, kjer je ostal dolgo časa. Dajati ni hotel nobenih izjav.

Dr. Srškičevi vlogi pripisujejo posebno samostojni demokrati veliko važnost in stavljajo vanj vse nade. V radikalnem klubu je bilo zelo veliko število poslancev, ki so se živahn razgovarjali med seboj. Opozicionalni poslanci so povsem ravnodušno gledali na to igro v vladni večini.

Okrug 12. ure sta bila v dvoru Stjepana Radiča in Pavla Radiča. Stjepan Radič je izjavil, da ostaja pri svojem stališču. V slujaju, če radikalni klub odbije njegove predloge glede sklicanja narodne skupščine, bo kralj sprejel ostavko vseh Radičevih ministrov, nakar bo tudi Pašič moral dati ostavko.

Popoldne se je vršila seja radikalnega kluba. Po seji se je Pašič odpeljal v predsedništvo vlade. Tukaj je sprejel samo nekaj svojih najbližjih ljudi. Tako nato pa se je odpeljal naravnost domov. Okrog 7. ure je bil v dvoru Pavle Radič, ki je po svoji avdenci dajal zmešane izjave, iz katerih bi se dalo sklepiti, da je za kompromis in da je na stališču, da se je treba s Pašičem znova pogajati. Nato je Pavle Radič odšel v ministrstvo za prosveto, kjer je imel dolgo konferenco s prvaki Radičeve stranke.

Po tej seji je Stjepan Radič izjavil, da ni z ozirom na sklep radikalnega kluba med njim in med Pašičem nobene zveze več in da ne more priti do nobenega kontraktu. Z zavrnitvijo njegovih zahtev so postale njegova ostavka in ostavka njihovih ministrov definitivne in izvršne. Kar se tiče sklepa radikalnega kluba, je izjavil, da se je radikalnemu klubu vprašanje napačno stavilo. Tu ne gre za za-

upnico Pašiču, ampak za to, da skupščina dala ne. Za delo v narodni skupščini se je javilo 90 opozicionalnih poslancev. Nas je 58. Če prištejemo k temu še precejšnje število radikalov, ki so se tudi izjavili za delo, potem se je večina poslancev izjavila za delo.

UČITELJSKO IMENOVANJE.

Belgrad, 2. apr. (Izv.) Kakor je izvedel Vaš poročalec, je prosvetni minister podpisal krajši dekret o učiteljskih imenovanjih. Imenovan je med drugim g. Janko Grad za šolskega upravitelja v Novem mestu.

Beležke

△ »Jutarnji liste« v Zagrebu je smatral za potrebno, da se da potegniti od navihane Ljubljana. Zadnjo nedeljo poroča o neki okrožnici »Kmetske zvezde«, kjer voditelji pomirjujejo člane, češ, da bo boljše, ko se osnuje krščanska fronta. »Jutro« ne bi bilo najbolje informirani jugoslovanski list v Sloveniji, če ne bi tudi nasedlo, in »Domovina« ne bi bila najresnicoljubnejši časopis, če ne bi klevete ponovila. Konstatiramo, da je vse časopisno besediščje od prve do zadnje črke popolnoma iz trto izvito. Noben član vodstva SLS ne ve ničesar o kaki takci okrožnici. Zrastlo je vse v domisliji koga, ki si je misli. Plačaj Hrvat!

△ Žerjavčina. SLS je bila l. 1919. centralistična, pravi g. Žerjav. Dejansko je bila takrat Narodna vlada, ki je imela pravico z naredbami, ki so imele moč zakona, urejevati nujne zadeve javnega življenja. To najbolj je dr. Žerjav sam, ker je bil najzalostnejši reprezentant te zakonodajne samouprave. SLS ni uničila avtonomije Kranjske, uničil jo je Žerjav s Kukovcem, kjer je prenesel najprej finance v Belgrad, potem pa porušil še ostalo avtonomijo. — Kar se tiče trditve g. Žerjava, da je SLS zamenjala okrajne odbore z generali, je resnica ta: Okrajni odbori so bili samo na Stajerskem zamenjani z generali v sporazuju z vsemi slovenskimi strankami, in sicer samo tam, kjer so Nemci z nemškutarji na nasilen in goljufiv način bili dobili večino in še to na podlagi privilegijev veleposestva in mest. G. Žerjav naj pogleda »Slov. Narod«, »Jutro« in celjsko »Domovino« in Narodni Dnevnik, pa bo videl, kaj je v tem oziru mislil in sodil s svojimi pristaši on sam.

△ Davčna povodenj ne datira iz l. 1920., kakor to trdi g. Žerjav; saj je znano, da je ravno SLS zaradi predloženih novih bremen, ki niso imela značaja izenačenja, izstopila iz vlade; pri razpravi v finančnem odboru pa uveljavila v izdatni meri korekturo in ublažitev predloženih finančnih določb. Gospod Žerjav naj raje pove, kako je glasoval in kako se je ponašal njegov eksponent dr. Brezigar v finančnem odboru v imenu slovenskih demokratov! Očitki, ki jih danes naslavlja g. Žerjav na SLS, padejo torej nanj nazaj.

△ Jugosloveni. Mi smo ugotovili, da je »Jutro« že davno izgubilo moralno pravico pisati o slovenstvu in slovenski kulturi. »Jutro« pravi, naj to dokazemo, kdaj je kaj pisalo proti slovenski kulturi in slovenskemu kmetskemu ljudstvu. — Naj si »Jutro« to nikanri ne želi. Kajti če začnemo pobirati iz njegovih letnikov najrazličnejših takih dokazov, bo »Jutro« zabolela glava. Sploh pa tega niti treba ni; saj vsaka »Jutrova« številka dovolj priča, kakšen je njegov »slovenski« duh. Že ne prestanjo pačenje in mrvarenje slovenčincem po »Jutrovih« predalih je zaničevanje in žaljenje slovenske kulture. Tudi še nismo nikoli doživel, da bi »Jutro« kaj pisalo o slovenskem narodu; ono pozna samo neki jugoslovenški narod. Tudi naše univerze še ni nikoli doletela čast, da bi jo »Jutro« imenovalo slovensko univerzo; ono pozna in priznava samo ljubljansko univerzo. Itd. Itd. Kaj treba tu še dokazovati? »Jutro« hodi okoli slovenstva ko maček okoli vrele kaše. Zato je najpametnejše, če o slovenski kulturi molči, ali pa naj se res spreobrne k slovenstvu. Potem bo imelo moralno pravico pisati o slovenstvu in slovenski kulturi. Sicer pa »Jutro« nihče ne krati ne njegovih jugoslovenskih granic, ne njegovega jugoslovenskega shvačanja. Samo naj slovenstvo pusti lepo na miru, ki je bilo že davno pred »Jutrom« in bo še dolgo za »Jutrom«.

△ Na opozicijo je hud »Kmetski list«, ker ni glasoval za proračun, kakor sta to s takovim storila gg. Pucelj in Kelemina. Zafraje tudi poslance SLS, ki zahtevajo v svojih govorih v parlamentu, naj se zidajo v Sloveniji šole, bolnice, naj se grade ceste in železnice, obenem pa da vprijejo proti davkom. Kakor, da bi gospodje ne vedeli — tako modruje glasilo g. Pucelj —, da je treba za naprave, ki jih zahteva, tudi potreben denar spraviti skupaj! Kdor noče nič dati, tudi ne more nič zahtevati, kdor pa zahteva, mora tudi dati, ker iz nič ni nič! — To se razume, da je za bolnice, šole, ceste itd. treba spraviti potreben denar skupaj. Saj ga je pa Slovenija tudi spravila skupaj z ogromnimi davki, ki jih plačuje, spravila je že toliko denarja skupaj, da bi od tega lahko imela najimenitnejše ceste, šole, bolnice, železnice in vse kar je treba. A kaj ima v resnici? Samo beračijo! To je ravno tisto, kar zahtevajo naši poslanci: naj se Sloveniji za njen denar tudi da, kar potrebuje. Slovenija plačuje relativno največ davkov, ne dobi pa skoro nič. Ne vprijejo naši poslanci proti davkom, vprijejo le proti krivici, ki se godi Sloveniji. In glasovali so zato proti dro-

računu, ker pomeni za Slovenijo še večjo krvico, kot jo je doslej trpel; nalagajo se ji nova bremena, a dobivala bo še manj kot je dobivala dozdaj. Slovenci dajemo toliko, da smemo zato pač zahtevati malo več kot pa samo tiste drobtinice, s katerimi se zadovoljuje g. Pucelj. Naj »Kmetski list« nikar ne misli, da so njegovi braci res tako neumni, da ne bi videli, kako se pod RR-vlado slabo govoridi v Sloveniji zanemarja in zapostavlja, in da je zato bila dolžnost vsakega slovenskega poslanca, odbiti tej vladi njen tako velikanski proračun. Zastonj se trudi »Kmetski list« opravičiti svojega gospodarja gosp. Pucelja da je glasoval za vladni proračun.

Dnevne novice

Lurškim romarjem.

1. Vlak v Lurd odhaja iz Ljubljane (glavni kolodvor) velikonočni torek, dne 6. aprila t. l., opoldne ob 12 $\frac{1}{4}$.

V Postojno pride vlak ob 14.24, odhaja ob 15. uri. V Trst (južni kolodvor) pride vlak ob 16.40, odhaja iz Trsta ob 17. uri.

Vsa naj pride pravočasno! Romarji se zberemo v Ljubljani na glavnem kolodvoru.

2. Iz Lurda se vrne vlak dne 17. aprila (sobota) zjutraj v Trst ob 5.30; odhod iz Trsta ob 6.30; prihod v Postojno ob 9.15, odhod iz Postojne ob 10., prihod v Ljubljano dopoldne ob 11.50. Gg. duhovniki bodo torek za nedeljo 18. aprila že doma.

3. Romarske knjižice dobe romarji v vlaku; enako dobe v vlaku izkaznice z romarsko številko. Kdor je posilal denar v zameno za francoske franke, dobri iste tudi v vlaku.

4. Pevci, vzemite seboj pesmarico!

5. Oblecite se toplo! Vzemite seboj dežnik!

Na veselo svidenje!

Pripravljalni odbor.

• • •

Blagoslovljene velikonočne praznike vsem bravcem, sotrudnikom in prijateljem »Slovenca! Uredništvo in uprava.

• • •

★ Prihodnja številka »Slovenca« izide v sredo, 7. aprila zjutraj.

★ »Slovenski Gospodar« — 60 letnik. Veliki tednik »Slovenski gospodar« obhaja letos 60 letnico, kar je začel izhajati. Za ta jubilej se je izredno izpremenil. Obogatel je za dve mesečni prilogi. Velikonočna številka ima obe prilogi: »Novice v slikah« in »Gospodarske novice«. Vsebinsko je zelo obširen in zanimiv. Tudi iz mesta Maribor ima redna poročila. Zato priporočamo tudi našim mariborskim čitateljem, da si ga naročijo. Stane celo leto samo 32 Din. pol leta 16 Din in četrt leta 8 dinarjev. Uprava »Slov. gospodarja« je Koroska cesta 5.

★ Kanonična vizitacija in birmovanje v L. 1926. Dekanija ljubljanske okolice: 1. Preška v pon. 12. aprila. 2. Sora v torek 13. apr. 3. Šmartin v sredo 14. apr. 4. Ježica v četrtek 15. apr. 5. Črnivec v petek 16. apr. 6. St. Jakob v soboto 17. aprila. 7. D. M. v Polju v nedeljo 18. aprila. 8. Sostro v ponedeljek 19. aprila. 9. Rudnik v torek 20. aprila. 10. Golo v sredo 21. aprila. 11. Želimlje v četrtek 22. aprila. 12. Ig v petek 23. aprila. 13. St. Vid v torek 25. maja. 14. Tomišelj v nedeljo 8. avgusta. 15. Brezovica v ponedeljek 9. avgusta. 16. Dobrova v torek 10. avgusta. 17. Sv. Katarina v sredo 11. avgusta. — Dekanija Vrhnik: 18. Vrhnika v nedeljo 25. aprila. 19. Borovnica v ponedeljek 26. aprila. 20. Horjul v torek 27. aprila. 21. Polhog gradec v sredo 28. aprila. 22. Crni vrh v četrtek 29. aprila. 23. St. Jošt v petek 30. aprila. 24. Vrh (Sveti Trije Kralji) v soboto 1. maja. 25. Rovtje v nedeljo 2. maja. 26. Dolenji Logatec v ponedeljek 3. maja. 27. Gorenji Logatec v torek 4. maja. 28. Hotedršica v petek 21. maja. 29. Preserje v nedeljo 30. maja. 30. Rakitna v ponedeljek 31. maja. 31. Podlipa v torek 1. junija. — Dekanija Cerkvnica: 32. Planina v sredo 5. maja. 33. Unc v četrtek 6. maja. 34. Begunje v petek 7. maja. 35. Cerknica v

R. Pučnik — krojački mojster —
Ljubljana
Tavčarjeva (Sodna) 3

se priporoča za izdelovanje oblek. V zalogi pravovrstno angleško blago krasnih vzorcev po nizkih cenah!

Pozdravljeni velikonočni Luč!

Nova legenda za nove ljudi. Silvin Sardenko.

In glej, Jezus jim pride nasproti in pravi: »Pozdravljeni!« (Matej: 28, 9.)

Pozdravljeni, velikonočna Luč!

Nobena Gospodova beseda ni prešla. Tudi ona ne, s katero je pozdravil žene na velikonočno jutro, ko jim je dejal: »Pozdravljeni!«

Visoko se je dvignila pod nebo in kakor sestra med svoje sestre se je uvrstila tista beseda med svelte zvezde, ki so jo prijazno pozdravile in ji dale prijetno ime: »Pozdravljeni!«

Od tistega dne sveti Pozdravljeni na nebu, odkrita vsem zvezdam, a zakrita vsem zvezdogledom in zvezdonancem. Poleg čudovite skrivnosti in skritosti je Bog dal Pozdravljeni čudežno preprostost, po kateri se more spremeniti v kakršnokoli preprosto luč, da bi kot hvaležna beseda večne Besede proslavljala velikonočni pozdrav velikonočnega Mojsa. Blizu dvatisoč let že sije na nebu in vsako velikonočno jutro zapusti svoje visoko bivališče in se pomudi na zemlji med Gospodovimi učenci. Marsikam posije s svojim skrivnostnim žalom, ali malokdo jo pozna, kdor pa jo spozna, mu postane v veliko razsvetljenje.

nedeljo 9. maja. 36. Grahovo v ponedeljek 10. maja. 37. Stari trg v sredo 12. maja. 38. Babno polje v petek 14. maja. 39. Bloke v nedeljo 16. maja. 40. Sv. Trojica v ponedeljek 17. maja. 41. Sv. Vid v torek 18. maja. — Dekanija Kamnik: 42. Kamnik v nedeljo 12. septembra. 43. Tunjice v ponedeljek dne 13. septembra. 44. Stranje v torek 14. septembra. 45. Gozd v sredo 15. septembra. 46. Mekinje v četrtek 16. septembra. 47. Nevje v petek 17. septembra. 48. Sela v soboto dne 18. septembra. 49. Spodnji Tuhinj v nedeljo 19. septembra. 50. Zgornji Tuhinj v ponedeljek 20. septembra. 51. Motnik v torek dne 21. septembra. 52. Špitalič v sredo 22. septembra. 53. Rova v petek 24. septembra. 54. Vranja peč v soboto 25. septembra. 55. Domžale v nedeljo 26. septembra. 56. Dob v ponedeljek 27. septembra. 57. Homec v torek 28. septembra. 58. Mengš v sredo 29. septembra. 59. Komenda v četrtek 30. septembra. 60. Vodice v nedeljo 3. oktobra.

★ Spomnite se o lepih velikonočnih praznikih vsaj z malim darom šmarnogorskih zvonov. Darove sprejema tudi naša uprava. Pomagajmo vsi, da se letos v majniku naroči toli pogrešano zvonilo.

★ Poročili se je na cvetno nedeljo gospod Ciril Barborič iz Novega mesta z gospodično Silvo Sušnikovo iz Ljubljane.

★ Avto-vožnja na Ježico. Veliko nedeljo prične zopet avtobus na Ježico.

★ Radeckijev veteran umrl. Pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah je umrl Radeckijev veteran Franc Muršec, po dom. Duhov Franček. Zivel je veliko let kot prevžitkar na Biščkem vrhu in dôsegel redko starost 90 let. Vedno je bil vedrega lica in dobre volje, rad je pripovedoval radovednežem o bojih in doživljajih v Italiji pod maršalsko roko očeta Radeckega I. 1866. in pozneje. Rajni veteran je bil najstarejši mož v župniji Sv. Bolfenka. Redko kdaj se zgodi, a ravno stari Duhov Franček si je sam najel pogrebce pred smrtnjo in jim tudi plačal za to, da ga bodo nesli iz Biščkega vrha na farno pokopališče. Rajni je bil po celu župniji znani ter priljubljen. Radeckijev vojak, počivaj v miru!

★ Novi zvonovi. Iz Polšnika pri Litiji poročajo: Na velikonočni ponedeljek dopoldne bomo pri podružnici Glinjek blagoslovili dva nova zvonova. Ob tej redki slavnosti želimo kar največ obiska naših prijateljev in

turistov, da se prepričajo, kaj zmora dobra volja in požrtvovalnost. Na svidenje!

★ Popravi v včerajnjem »Nebo v aprilu« sledete: Naše solnce hiti proti Vegi. Ta svetla zvezda je v ozvezdu Lire in vzide po 10. uru izza severovzhodnega obzorca. Na Poluksu v Dvojčkih je temperatura 4.300° C in ne 43.000°.

★ Most čez Kolpo pri Žuničih. Odbor za zgradbo mostu pri Žuničih je izvršil do sedaj sledete: Dal je izvršiti na svoje stroške dve varianti načrta preko Kolpe, in sicer eno v dolžini 196 m, drugo v dolžini 152 m. Dalje je odbor z dovoljenjem gospodov velikih županov ljubljanske in krajiške oblasti nabiral prispevke in podpore, kar je imelo za uspeh 140.000 Din. Ministrstvo za gozdove in rudnike je obljubilo les, v kolikor bi ga potrebovali, iz državnih gozdov v Kalju (Žumberak). Ker pa vse to še daleč ne zastonuje za gradnjo, je napravil odbor sedaj nadaljnje korake, da si zasigura državno podporo in pa potrebitno posojilo, da se končno začne z delom. V to svrhu prosimo vse prijatelje širok naše domovine, da nam po svojih močeh pomagajo uresničiti davno željo, ki je za gospodarski razvoj vedno zapostavljene in danes obubožane Bele Krajinje nad vse važno. Obenem se zahvaljujemo vsem gg. poslancem, ki so nam pomagali in jih prosimo tudi v bodoče, da se za to prepotrebno delo zavzamejo z vso odločnostjo. S tem si bodo postavili najlepši spomenik, ki bode priča poznim rodovom o njihovem uspešnem delu. Odbor pa s tem polaga račun svojega dela, da ne bi kdo mislil, da je zadeva zaspala. — Odbor za zgradbo mostu v Žuničih ob Kolpi.

★ Odgovor berlinskega poslaništva našim izseljencem v Nemčiji. Slovenska rudarska društva v Nemčiji so bila svoj čas poslana našemu poslaništvu v Berlinu spomenico, v kateri so obrazložila položaj slovenskih izseljencev, njihovo bojanje pred izgonom in razne potrebe in želje. Na to poslanico je poslalo našo poslaništvo »Slovenski pisarni v Bottrop-Boyu« daljši odgovor, v katerem naznamen sledete: V naredbi, ki je izšla v 2. letosnjki številki »Reichsgesetzblatta«, so delavci, ki so že več let v Nemčiji, glede dela in služb izenačeni z nemškimi delavci. Zato je upati, da nemške oblasti naših ljudi ne bodo izgnale, izvzemši posamezne slučaje, kjer bo podan poseben razlog. Pač pa ne morejo nič dobrega pričakovati nanovo prihajajoči delavci; zato je nujno priporočati, naj se nihče ne seli v Nemčijo. — Kar se tiče

Zrebanje se bo vršilo 30. maja t. l.

Najlepšo, najcenejšo, največjo

izbiro kuhinjske posode dobil je pri tvrdki ... Stanko Florjančič,

trgovina z železnino, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 35.

prejemanja rent v domovini, je poslaništvo že 30. oktobra l. l. predlagalo nemški vladi, da sklene z nami tostvarno pogodbo, in sicer na podlagi vzajemnosti. Zdi se, da zbira nemška vlada statistični material in zato odgovor še ni tako hitro pričakovati; tudi se ne ve, ali bodo Nemci sprejeli naš predlog v polnem obsegu, to je za pretekli čas in za prihodnost. — Ministrstvo za zunanje stvari v Belgradu je načelno sprejelo predlog berlinskega poslaništva, da se dosedanj na konzulat v Düsseldorfu premesti v Essen. Ker je na konzulat v Düsseldorfu vezan s pogodbo o najemu stanovanja do druge polovice 1927. leta, bo mogoča izprememba še čez pol-drugo leto. — O ostalih točkah spomenice pravi poslaništvo, da jih je resno pretreslo in da bo vse storilo, da se izražene zahteve in želje kolikor je ob danih pogojih mogoče izpolnijo.

★ Dva nevarna tička. Kakor je »Slovenec« z dne 28. marca poročal, je ujela 25. marca finančna straža na Kalcih občine Gor. Logatec dva nevarna tička, ki sta imela več ukradenega blaga seboj, katerega sta prišle iz Italije. Dogalo se je sedaj, da sta imenovana izvršila tatvino v hotelu Hrib v Vipavi s pomočjo kakih dveh do treh pomagačev in sicer 25. marca zjutraj med tretjo in četrti uro, ko je bilo vse v trdnem spanju. Zločinci so s pomočjo ponarejenih ključev (vitrihov) najprej udri v sinovo sobo ter pokradli 4 nove in 1 staro moško obleko, pet žepnih ur in 1 zlato verižico, 1 izredno fino lovsko puško, vredno 3000 lir, 1 moško kolo, 1 ženske čevlje, 1 ženski plašč, 5 mesarskih nožev do 500 lir denarja in še razne druge drobnarije, tako da so hoteljci oškodovali do 10.000 lir. Po končanem delu so si še priščeli malo zajtrka obstoječega iz jajc, ki so si jih sami v kuhinji pripravili, in seveda tudi nekaj vina. Čez dan so se skrivali, eden izmed njih se je na sosedišnjem vrtu g. Punčuhu v neki baraki prebolekel in tam pustil vso okrvavljeni srajco in drugo obleko ter tudi okrvavljen nož, po noči so jo pa odkurili po Hrušici proti Jugoslaviji, a prišli tu v roke pravice, žalibog samo dva, ki trdita, da sta brata Reš iz Cerknice, od koder sta bila nedavno pregnana. Med uzmivoči je moral biti eden, ki se je dobro spoznal v hotelu; imenovana sta pa pod raznimi imeni sleparila po Vipavi, eden se je delal celo prijaznega Italija in je pred leti na njegovo ovadbo bilo zaprtih več mož in fantov iz Vipave. Sumi se tudi, da je v tej topli napadalec g. dekan Breitenbergerja iz Vipave. Tička, ki se nahaja v ječi v Logatcu, imata sliko Hotkova ter več listkov o zastavljenih, seveda ukradenih predmetih — med katerimi je mogoče tudi ukradena ura vippavškega dekanata, kolesa in treh mesarskih nožev pa niso našli pri njih. Koliko so sploh pokradli v hotelu Hrib, se še ne ve prav natančno. Zvedelo se je v hotelu o tatvini po našem časopisu, nakar se je takoj ena hčerka g. hotelirja podala v Logatec, kjer je pri uzmivočih našla svoje oz. očetu ukradene reči. Bilo je sploh zadnje

Veselic Velikonočne praznike

želi vsem cenjenim odjemalcem

Oblačilnica za Slovenijo

manufakturana trgovina na debelo in drobno, ter se priporoča za nadaljnjo naklonjenost

kor da se je solnce prikazalo nenadoma izza oblakov in prisijalo v dušo: »Pozdravljeni!«

Dekle je ostrmelo nad tolažbo, ki je zarezala s križa in dahnila v dušo velikonočno radost spokorne Magdalene: »Pozdravljeni! Bodи hvaležna Bogu tudi za svoj greh! Tvoj greh je bil zate pot do višje stopnje božje ljubezni. V nebesih bo večje veselje nad enim grešnikom, ki se spokori, kakor nad devet in devetdesetimi pravčinimi, ki ne potrebujejo pokore.« Magdalena novih dni je šla vesela domov in materi naznanila, da je videla Gospoda in da ji je to reklo.

Velikonočna Luč je s križa preko polja šinila skozi okno daljnega svetišča. Kakor plamen je zaplemenela na velikonočni sveči pred velikim oltarjem.

Menih, resen in izkušen mož, je stal pred oltarjem in daroval sveto daritev. Že teden dni ni molil vstopnega Davidovega psalma, danes ga zopet obnavlja iz dna svoje žalostne duše: »Pošli svojo luč in svojo resnico, da me pripeljet na twojo sveto goro in v twoje šotorje.«

Za trenutek se je ozrl proti velikonočni Luči.

Kakor pozoren in pokoren mašni strežnik mu je tihomoma odgovarjal plamen z velikonočne sveče: »Zakaj je žalostna twoja duša, in zakaj te moti? Zaupaj v Boga; zakaj še ga boš hvalil; On je pomoč twojega obličja in tvoj Bog. Dobro ime so ti vzel, a niso ti vzel dobre vesti. Ti in twoja daritev — pozdravljeni!«

čase v Vipavi večkrat čuti o raznih napadih po noči in na samoti ter tativnah, da bi le bili povzročitelji tega ti, ki so sedaj prišli v roke pravice.

★ Obisk naših francoskih izseljencev v domovini. Naši izseljeni v Franciji se pripravljajo na obisk v domovino. Dne 18. maja t. l. se odpelje njih posebni romarski vlak iz Creutvalda v Lotaringijo. Najbrže se jim pridrži tudi več Slovencev iz Nemčije.

★ Muzej v Kninu začasno zatvoren. Hrvatsko starinarsko društvo v Kninu naznana, da mora tamkajšnji muzej začasno zapreti, ker so se začeli rušiti stropi. Društvo je storilo že vse mogoče, da bi izposlovalo od vlaže podporo za popravo zgradbe, a ni imelo uspeha. Sedaj je prisiljeno muzej zapreti, da se ne zgodi kakšna nesreča.

★ Županska volitev v Zemunu. Na seji dne 31. m. m. je novoizvoljeni zemunski občinski odbor izvolil za župana dosedanjega župana odvetnika dr. Petra Markovića (radikal); glasovali so zanj radikali, radičevci in Nemci. Za podžupana je bil izvoljen nemški poslanec dr. Hans Moser.

★ Podpornemu društvu slepih so darovali: Posojilnica Križevci pri Ljutomeru 50 dinarjev, Hanilnica in posojilnica v Sostrem 20, Kmečka hranilnica in posojilnica Radovljica 15, Pogačnik Fr., tu 50, Posojilnica Šmartno na Pohorju 20, Okrajna posojilnica Krško 10, Fr. Toplak, Ptuj 50, Sestra † B. Cesentija 300, Hranilnica in posojilnica Poljane nad Škofjo Loko 100, R. Tenente, tu 50, Mušič Fr. na krsto g. F. Jeršeta 200, Žargi F., tu 50, gosp. Zupanec mesto vencu J. Hartmanu 100, rodina Foerster-Grgila mesto vencu na grob g. višjega kontrolorja v pok. Jerneja Grošlja 200, Posojilnica Ruše 20, Kmečka posojilnica in hranilnica Rogaška Slatina 20, Okrajna posojilnica Ljutomer 50. Vsem darovalcem iskrena hvala.

★ Pri slabih prebavah, pomanjkanju krvi, bledici, obolelih žlezah, kožnih izpuščajih, tvořib urejuje naravna »Franz-Josef«-grenčica tako važno delovanje prebavil. Odlični zdravniki so se prepričali, da »Franz-Josef«-voda celo najnežnejšim otrokom zelo ugaja. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specer. trgovinah.

★ Protin odstranjuje Radenska voda z raztopljenjem in odvajanjem sečnokislih naplav. Pij pred jedjo požirkoma čašo segrete Radenske vode!

★ Elektrarna na Dobrovi pri Ljubljani odda v najem žago. Dražbeni pogoji so na razpolago do 8. aprila t. l. v občinski pisarni.

— Načelstvo.

★ Dražba ribolova. Na podlagi § 15. zakona z dne 18. avgusta 1888, dež. zak. št. 16 ex 1890, se bodo oddajali v zakup na javni dražbi za dobo 10 let, t. j. za čas od 1. julija 1926 do 30. junija 1936 slediči ribolovni zakupni okraji: 1. Stev. 79 a Cadrež. 2. Stev. 79b Kostanjevica. 3. Stev. 87 Cerkle. 4. Stev. 62 Mokronog. 5. Stev. 63 Bistrica pri Št. Rupertu. 6. Stev. 80 Statenberg. 7. Stev. 81 Radulja. 8. Stev. 82 Skocjan. — Imena stranskih voda gori navedenih zakupnih okrajev so razvidna ter se lahko vpogledajo v tukajšnjem katastru. Dražba se bo vrnila za okraje pod 1–3 pri okrajnem glavarju v Krškem v četrtek 27. maja 1926 ob 9. uri dopoldne, za okraje 4–8 na uradnem dnevu v Mokronogu v četrtek dne 20. maja 1926 ob 9. uri dopoldne v občinski pisarni v Mokronogu. Dražbeni pogoji se lahko vpogledajo do dražbenega dne med uradnimi urami pri okrajnem glavarju v Krškem ter pri vseh občinskih uradih. Izkljucna cena bo dosedanja zakup-

Priznano najboljše meso so dali voli, ki jih je za praznike zakljal in katerih meso prodaja poleg svinjine, teletine, jagnjetine sveže zaklanske itajerske perutnine in vseh vrst prekajenih lastnega izdelka.

FRANC SLAMIC, mesnica.

Ljubljana, Gospodovska c. 6.

Menih je z veselim duhom stopil preko stopnic k oltarju, kakor bi šel na Gospodovo sveto goro.

Cerkvenik je ugasnil velikonočno svečo. En velikonočni pramen pa se je bliskoma odtrgal od nje in v dolgem nevidnem loku se je spustil skozi okno bolniške sobe v obraz, v oko izmučenega bolnika.

»Pozdravljenia, mučeniška soba in svetiška duša! Bolečina posvečuje, uživanje pojavuje; bolečina nas združuje, uživanje nas razdvaja. Nihče ne pride iz ognja trpljenja nespremenjen. Otrok postane — mladenič; mladenič — mož; mož — junak; junak — svetnik! Ali ni bilo potrebno, da je Kristus še pretrpel in je šel v svojo slavo?«

V bolniških očeh se je zablesketala solza. Davno že niso videle te oči nobene lastne solze. Sedaj pa se je v njih raztopila velikonočna vest in radost.

»Sestra Edigna, je dejal bolnik vstopivši usmiljenki, »bom pa še potрел! Kaj bi bila velika noč brez Kalvarije?«

Vdano se je zamisil v jasnejo bočnost.

Z oveseljenejih oči se mu je utrnil velikonočni žar.

Sestra Edigna je zastrila okno.

Velikonočni žar pa se ni dal zapreti v tobó. V skrivnostnem utripu se je izvil izza temnega zastora na belo pot.

Po tem belem kotu je stopala v temne misli zamišljena žena. »Moja narava je nagajena k resnobi in temoti; videli so me tako,

nina. V slučaju pomanjkanja takih ponudnikov se bodo oddali ribolovi tudi pod izklicno ceno.

★ Prve zlatnike v milu »Gazela« so nali: Muhamer Semiz, Banja Luka, Gor. Seher (kupil milo pri tvrdki Josef Nahmias, Banja Luka), gdč. Frančiška Jan, Brdo pri Ljubljani (kupila milo pri tvrdki U. Robežnik, Vič), ga. M. Hauptman, Zagorje ob Savi (kupila milo pri tvrdki R. Ahčan, Zagorje ob Savi), ga. Jelena Sobajić, soproga inšpektorja finančne kontrole v Glini (kupila milo pri tvrdki Petar Čorković, Glini), gdč. Marjana Marolt, Babna gora št. 5, Polhogradeč (kupila milo pri tvrdki Marija Grašč, Polhogradeč).

★ Od 1. aprila dalje dobite vse vrste kleklanih čipk po na novo znižanih cenah v prodajalni Osrednje čipkarske zadruge v Ljubljani. Pod Trančo 1.

★ Opozorjam naše čitatelje, posebno knjigoveze, podobarje, kamnoseke, sedlarje in kartonarna podjetja na današnji oglas družbe z o. z. SAGRIN v Ljubljani.

★ Zlatnike v terpentinovem milu so nali: Mara Germovšek, Novo mesto; Tinka Lah, Malava pri Trebnjem; Ančka Zupancič, Mirnapeč; Jurij Travn, Mežica; Ana Pegan, Besnica nad Kranjem; Agnez Strehanik, Guščan; Matija Putnik, Poljane pri Prevaljah; J. Petrovič, Maribor, Koroška cesta; Milan Leskovšek, Maribor, Erjavčeva ulica 3; J. Perc, Maribor, Slovenska ulica 1; Nežika Vahčič, Glagov brod pri Artičah; Berta Fuchs, Zagreb Meduličeva ulica 27; Ljubica Ladiš, Zagreb, Zavrtnica. — Posebno srečo je imela Ivanka Zveržina, Stolnik pri Kamniku, katere je našla v enem mesecu že drugi zlatnik!

★ Zahtevajte samo »Ides« črnilo v korist slovenske Matice.

★ Rogaska Slatina, najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodeca, čreves, melurja, želnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Izven glavne sezone izredno nizke cene. Zahtevajte prospekt!

★ Toaletno in desinfekcijsko sredstvo SANOFORM i-deluje tvrdka Chemotechna, Mestni trg 10, na dvorišču tvrdke A. & E. Skaberne. Tam dobite tudi TARMOL priznano dobro sredstvo zoper mole in slične izdelke.

* * *
»Aleluja«, vsi zvonovi zvone
Mamicu žegen družini dele;
očka pa samovar postavlajo
»Buddha« čaj sladik pripravljajo!

Obešen morec?

Prejeli smo sledečo

IZJAVO:

Z ozirom na dopis v št. 73 Slovencev z naslovom »Justifikacija morilca Hotka«, v katerem poročate, da so »psihiatri... v Ljubljani... razkrinkali njegovo (Hotkovo) simulacijo in ugotovili, da je čisto normalnega duševnega stanja...«, se mi vidi važno, da ugotovim, da jaz v svojas oddani eksperzioni nikakor nisem proglašil obsojenca za simulant, marveč za psihopata, ki je duševno obolel stoprav po izvršenem zločinu in po obsođbi v ječi, in vzdržujem to svojo presojo prej kot slej v polnem obsegu. Ker se pa po mojih informacijah duševno stanje od časa preiskave do smrti ni bistveno izpremenilo, so obesili po mojem mnenju blaznega človeka, o čemer so se menda ob njegovem smrti prepričali vsaj vsi tisti, ki niso — psihiatri.

Dr. Ivan Robida.

Da boste zadovoljni z res dobrimi vrvarskimi izdelki zato je treba naročiti tako blago le pri

I. N. Adamič

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31

a podružnica v Mariboru, Vetrinjska 20 ter Kamnik, Šuma 4.

pa so mi še več povedali o veči vnanji temi in pomnožili so moje muke. Pred menojo so postavili ograjo samih zapovedi in prepovedi; šla sem ob njih in sem izgubila svojo voljo in svoje srce. Zvesto sem spolnila zapoved, bila sem sámno oko, a srce sem si razbila na kažipotih. Na koncu belga pota je stala klop; žena je sedla, da se odpočije od dolge jutri in težke misli.

Izza komaj zazelenalega drevja je posvetila večerna zarja. Bila je velikonočna Luč.

»Zena, v tebi ni zaupanja! Strah in skrb ne smeta biti temelj verne duše. Ako vidiš v Bogu samo strogega sodnika, nikar se več ne premakni s tega kraja, kar na tej klopi pričakuj smrti, zakaj spoznaj, nihče ni vreden ljubezni. Ako pa čutiš, da te Bog v večno ljubezno ljubi, o čemer ti priča vse, kar je okrog tebe, tedaj se veselo dvigni s klopi, na kateri zamišljena sloniš in pojdi k svojim domov! Pozdravljen!«

Velikonočna zarja je zatonila, a v ženi je vstala velikonočna vera.

Z ljubezno v srcu je stopila čez domači prag.

»O samo, da si spet prišla!« so ji hitele nasproti ljubeče roke in besede: »Pozdravljen! Glej, košaro pirhov! Rekli smo: Ne do taknemo se jih, dokler ti ne prideš. Kajnej, sedaj nisi več žalostna? Pa vsa si rdeča v obraz, pa vsa velikonočna!«

»Srečala sem Ljubezen! — — —

Velikonočna Luč! Pozdravljen!

Ljubljana

○ »Zlata knjiga slovenskih družin« razstavljena. Od danes dalje je v izložbenem oknu Jugoslovanske knjigarne razstavljena prva slovenska »Zlata knjiga« družin, ki so slovesno posvečene presv. Srcu Jezusovemu. Knjigo vzamejo s seboj slovenski romari, ki odpotujejo na velikonočni torek v Lurd in Paray-le-Monial na Francosko. V imenu slovenskega naroda in posvečenih družin jo izroči prevzv. lavantinski škof dr. Andrej Karlin kot naš narodni dar v prvem svetnišču predstega Sreca ter pridruži »Zlatim knjigam« drugih narodov, ki so že tam zbrane. Knjiga, ki je bila izvršena pod vodstvom odličnega strokovnjaka, reprezentira tudi z umetniškega stališča veliko vrednost in bo dostenjno zastopala naš narod v mednarodni zbirki zlatih knjig iz drugih držav. Bo to tudi naš zgodovinski dokument trajne vrednosti, ker se bo knjiga hranila rodove in rodove in bodo znamci imeli priliko videti plod sodobnega slovenskega dela. Tudi Jugoslovanska tiskarna in knjigoveznička K. T. D. ki sta knjigo opremlili, sta se potrudili, da sta delo precizno izvedli.

○ G. Dimitrije Janković, pravoslavni protoprebiter za Slovenijo in obenem vojni svečenik v Ljubljani, obhaja 25 letnico svojega svečeništva. Prota Dimitrije Janković je bil rojen 1. 1877 v Šremskih Karlovcih, je torej tipičen prečan, oče mu je bil tam dolgo vrsto let župan. Duhovno akademijo je dovršil isto let 1900. Naslednje leto je bil imenovan za župnika v Osjeku, l. 1905 pa za vojnega kurata na Dunaju, kjer je bival do prevrata. L. 1918 je bil od Narodnega Veča v Zagrebu imenovan za referenta za pravoslavno veroizpoved. Leta 1920 je prišel v Ljubljano za vojnega svečenika, l. 1922 pa je bil imenovan za vodjo pravoslavnega protoprebitera. Prota Dimitrije Janković je pri nas splošno cenjen kot mož fine izobrazbe in toplega srca ter zgleden svečenik, ki je tudi v katoliških krogih priljubljen. Najbolj znan je postal najširšim našim krogom po svojem lepem referatu o čaščenju Matere Božje na pravoslavnem vzhodu na Marijanskem kongresu v Ljubljani l. 1924. Gospod proti želimo, da bi še dolgo ostal v našem mestu, ki se je tudi njemu zelo priljubilo! Na mnogaja leta!

○ II. arhitektonská razstava. V nedeljo in pondeljek (4. in 5. t. m.) ob 11 predava na II. arhitektonski razstavi v Jakopičevem paviljonu arh. prof. Kregar Rado o moderni stavbi umetnosti. Po predavanju prevzame vodstvo po razstavi arh. Spinčič. Razstava ostane odprtia oba praznika od 9. do 17. ure. Občinstvu priporočamo, da poseti v vsakem ozirom zanimivo razstavo.

○ Umrla je po dolgi mučni bolezni gdč. Viktorija Dejak, Študentovska ulica 3. — Pogreb bo danes ob pol 6 popoldne.

○ Drugi letnik tukajšnje trgovske akademije se je 1. aprila vrnil z ekskurzijo, ki jo je priredil pod vodstvom svojega razrednika g. dr. Rupla in v spremstvu ge. M. dr. Brečevce in ge. Fr. prof. Sičeve na Sušak - Reko in na otok Rab. V štirih dneh so si ogledali trgovske in pristaniške naprave v omenjenih krajih. Povsod so bili prijazno sprejeti in so vrnili z najlepšimi vtisi.

○ Volivni imenik. V smislu člena 6 zakona o volivnih imenikih se javno razglaša, da sta stalna imenika za volitve občinskega odbora za mesto Ljubljano in za volitve v narodno skupščino od deželnega sodišča potrjena ter od današnjega dne nadalje pri mestnem magistratu (mestni volivni kataster, Mestni trg št. 2, I. nadstropje, soba št. 21) ob običajnih uradnih urah od 8. do 14. ure stalno razgrnjena vsakomur na vpogled. — Vsakodobno ima pravico, da v navedenih urah abecedni volivni imenik pregleda, prepiše, razglasli ali natisne ter da zahteva bodisi zase, bodisi za družega, naj se popravi v njem, kar misli, da je treba popraviti. — Popravek volivnega imenika se more pri mestnem magistratu zahtevati neposredno ustno ali pismeno ter se morajo vsaki zahtevi popravka priložiti potrebne dokazila. Za dokaze morejo služiti polnoveljavne listine. — Pri volitvi občinskega odbora in pri volitvi v narodno skupščino bodo smeles glasovati le ona osebe, ki so vpisane v ta stalna volivna imenika. Po določilih čl. 12. navedenega zakona 15 dni po razpisu volitve zahete po popravkih niso več dopustne.

○ Velikonočni prazniki se bodo krasno zaključili jutri ob 20 v Ljudskem domu, kjer predstavlja LPGO prekrasno Meltovo dramo »Igro Apostolov«. — Vsi prijatelji dramske umetnosti se vladujo vabijo.

○ Usmiljenim srcem. Služkinja, vdova, mati 2 nepreskrbljenih otrok, prosi za sina dijaka, nad vse marljivega prvošolca blagohotne podpore. Vse tozadovne darove spre

Vladimir Solovjev:

Kristus je vstal!

(iz zbirke »Velikonočna pisma«.)

Prva odločilna zmaga življenja nad smrto. Nepretrgana vojska med njima, — med živim duhom in mrtvo snovo — to je v bistvu vsa zgodovina stvarstva. Dasi se pred Kristusovim Vstajenjem našteva mnogo zmaga duha življenja, vendar so bile vse te zmage nepopolne in ne odločilne, — samo polovičarske, in po vsaki izmed njih se je sovražnik posrečilo pod novimi oblikami navidez zmagovalnega življenja utrditi in ustaliti svoje resnično gospodovanje. Kako velika je bila na videz zmaga življenja, ko so sredi lene neorganske snovi zamrgoleli in zagomezeli milijoni živih bitij, prvi početki rastlinstva in živalstva. Živa sila obvladuje mrtve prvine, jih porablja kot snov za svoje forme, prevraca mehanične procese v pokorna sredstva za organsko smotre. In pri tem koliko ogromno in vedno naraščajoče bogastvo form, kolika globokost zamisli in kolika drznost smotrenih zgradb od najmanjših zoositov do velikanov tropičnega rastlinstva in živalstva. Toda smrt se le smeja nad vso to krasoto: ona je realistka; prekrasni liki in simboli je ne očarajo, predčutja in preročstva je ne ustavljajo. Ona ve, da je krasota prirode samo pestro blesteče površje neprestano razpadajočega trupla. Toda, ali ni priroda nesmrtna? Vsakdanja prevara! Ona se dozdeva nesmrtna za vnanji nazor, od strani, — za opazovalca, ki trenutno novo življenje smatra za nadaljevanje prejšnjega. Govori se o umirajoči in o večno prerajoči se prirodi. Kaka zloraba besed! Ako to, kar se danes roditi, ni isto, kar je umrl včeraj, marveč drugo, v čem je potem prerojenje? Iz brezstevilne množice bežnih umrjočih življenj nikakor ne vzide eno nesmrtno.

Zivljenje prirode je kompromis med smrto in nesmrtnostjo. Smrt si vzame vsa živa bitja, vse poedinec in odstopa nesmrtnosti samo splošne forme življenja: ta posamezna rastlina ali žival je neizbežno obsojena k poginu po nekoliko trenutkih; toda ta rastlinska ali živalska forma, ta vrsta ali rod organizmov ostane. Božjo zapoved vsem živim bitjem: plodite in množite se in napolnjujte zemljo, obrača smrt v svojo korist. Plodite in množite se ne za to, da bi razširila, utrdila in ovekovečila svoje življenje, marveč za to, da bi čim prej izginila, da bi vas mogel kdo zameniti in nadomestiti, napolnjujte zemljo s svojimi smrtnimi ostanki, bodite samo most za sledeteči pokoljenje, ki bo zopet postalo samo most za svoje naslednike itd. Namesto življenja in nesmrtnosti — ta neskončna vrsta mostov. Res, oni se ne grade zastonj, res po tej mrtvi poti gre stvariteljni duh k njemu odločenemu cilju. A zakaj mora vendar iti po pozabljenih grobovih, in če je njegov smoter dober, zakaj vendar to slabo sredstvo: vedno obnavljajoča se prevara umrljivega življenja?

Ne! To navidezno življenje je samo simbol in začetek resničnega življenja; organizacija vidne narave ni odločilna zmaga živlega duha nad smrto, marveč samo njegova pravica za prava dejanja. Začetek tega delovanja je dan, ko se je pojabilo razumno bitje nad kraljestvom živalstva. Po človekovi zmožnosti bistrega odmišljanja in splošnega mišljenja življenje preneha biti samo smotreni proces rodovnih sil in postane vrh tega smotreno delovanje individualnih sil.

Vsoka med življenjem in smrto stopi v novo fazo s tem trenutkom, ko jo vodijo ne samo živa in umirajoča bitja, marveč tudi bitja misleča o življenju in smerti. V teh mislih še ni zmage, a v njih je neobhodno orozje zmage. Junaki človeške misli, veliki modreci Vzhoda in Zapada, so pripravljali zmago. Toda oni niso bili zmagovalci smrti: oni so umrli in niso vstali. Dosti je imenovati samo dva največja. Budov verski nauk je bil prav za prav odpoved od borbe, on je oznanjal ravnodušnost k življenju in smerti, in njegov konec ni zbudil nobene pozornosti. Sokrat se ni odpovedal borbi, boril se je hrabro, in njegova smrt je bila častna umik v kraljestvo nedostopno za sovražnika, a trofeje zmage je obdržal ta sovražnik.

Telesno silo neizbežno zmaguje smrt, umska sila pa je nezadostna, da bi zmagala smrt: samo brezmejna nравstvena moč daje življenju absolutno popolnost, izključuje vsako razdrobenost in ne dopušča končnega razpada živlega človeka na dva ločena dela: netvarinski duh in trohljivo snov. Križani Sin Človekov in Sin Božji, ki se je čutil zapuščenega od ljudi in od Boga, in je pri tem molil za svoje sovražnike, očividno ni imel mej svoje duhovne sile, in nobep del njegovega bitja ni mogel ostati plen smrti.

Mi umiram zato, ker naša duhovna sila, znotraj zvezana od grehov in strasti, ni zadostna, da bi obsegla, notranje osvojila in vase pretvorila vse naše vnanje, telesno bitje; ono odpada, in naša nesmrtnost (do

onega vstajenja, katero moremo doseči samo po Kristusu) je samo polovično, nesmrtna je samo notranja stran, samo netvarinski duh. Kristus pa je vstal celotno.

Duhovna moč, v Kristusu svobodna od vseake omejenosti, nrvstveno neomejena, se je v Njegovem Vstajenju osvobodila od vseake vnanje omejenosti, tudi od enostranosti izključno duhovnega bivanja, — Kristus je več nego duh, — duh nima mesa in kosti, kakor večno učlovečeni duh; Kristus z vso popolnostjo notranjega duhovnega bitja združuje tudi vse pozitivne možnosti telesnega bivanja brez vnanje omejenosti. Vse živo je v Njem ohranjeno, vse smrtno brezpogojno in končno premagano.

Kot odločilna zmaga življenja nad smrto, pozitivnega nad negativnim, je Kristusovo Vstajenje obenem zmagovalje razuma v svetu. Resnica Kristusovega vstajenja je celotna, popolna — ne samo verska, marveč tudi umska resnica. Ako Kristus ne bi vstal, ako bi se Kajfa izkazal pravičnega, Herod in Pilat pa za modra, potem bi bil svet nesmiseln, kraljestvo zla, prevare in smrti. Ni šlo za pokončanje tega ali onega življenja, marveč za to, če se bo pokončalo resnično življenje, življenje popolnega pravičnika. Ako se tako življenje ni moglo ustavljati sovražniku, kakšno upanje nam potem ostane za prihodnost? Ako Kristus ne bi vstal, kdo bi potem mogel vstati?

Kristus je vstal!

Dr. F. Grivec:

Pesnik vstajenja.

(Vladimir Solovjev.)

»Dve sorodni želji, kakor dve nevidni peroti, dvigata človeško dušo nad ostalo naravo: želja nesmrtnosti in želja pravice ali nrvstvene popolnosti... Dvema velikima željama, nesmrtnosti in pravičnosti, pa stojita nasproti dva nespravljiva sovražnika naše višje narave, smrt in greh, in dve veliki dejstvi: neizbežno gospodstvo smrti nad vsakim telesom in neugonobljivo gospodstvo greha nad vsako dušo. Smrt nas izenačuje z vso zemsko snovjo, greh pa nas ponuja pod njo.«

Tako pričenja veliki ruski mislec Vladimir Solovjev (rojen 1853, umrl 1900) knjigo »Duhovne osnove življenja«, v kateri dokazuje, da je Kristus naš vzor in naša moč, začetnik novega življenja in vstajenja.

Kristus, Bogčlovek, ki ima in daje moč vstajenja za večno življenje, je vodilna misel vse poezije in filozofije Vladimira Solovjeva.

Izredna bistromnost je Vladimira Solovjeva včasih nekoliko zapeljala, da je pre malo razlikoval naravno in nadnaravno; v luči krščanske vere so mu bile nadnaravne resnice takoj jasne, da jih ni vselej dobro ločil od naravnih umskih resnic. A njegova pesniška filozofija je kljub temu lepa in vzvišena.

V pesmih je rad opeval, da je vsa narava odsvit božje lepote in da se pod trohljivo skorjo minljive narave skrivajo nezvenljive večne božje ideje, v vseh stvareh te rajske iskrice vstajenja večnosti, vse stvari so žarki večnega Solnca, h kateremu se morajo zopet povračati. »In vse se vzpenja v božanstvenem pogumu, da bi sebe prerastlo, in zemski prah kopri po nebeski rosi, da bi v raju razcvetel.« — Obširnejša študija o tej poeziji bo objavljena v tretji številki »Dom in Sveta«. Tukaj si oglejmo, kako je Solovjev vzvišeno misel vstajenja predstavljal v drugih spisih.

Telesna smrt je posledica greha. Kristus pa je premagal greh in s tem tudi smrt. V puščavi je zmagal skušnjave hudega duha, svojo človeško voljo je prostovljeno podredil božji volji; Kristusova človeška volja je po svobodnem soglasju z božjo voljo postala nekako božanstvena. Tej božanstveni človeški volji Kristusovi je bila pokorna tudi čutna stran Kristusove človeške narave, da se je po trpljenju in po smrti na križu poveličala in postala voljno orodje božjega duha, duhovno telo od mrtvih vstalega Bogčloveka. Kristus pa ni ostal samo zgodovinski spomin davno umrlih vekov. On še živi v Cerkvi in po njej dviga človeka, da postane deležen božje narave in s tem tudi vstajenja. Cerkve mora vsega človeka in vse človeštvo prerodit v Kristusu in ga usposobiti za vstajenje.

»Po svobodnem in zavednem delovanju v Kristusu prerojenega človeštva se preraja smrtonosno drevo stare narave, katerega kořenina je greh, rast — bolezni in sad — smrt; to smrtonosno drevo se preraja v nesmrtno drevo novega življenja, ki je vkorenjenjeno v ljubezni in bratstvu, raste po križu duhovne borb in prinaša sad vsespolnega vstajenja.«

Zli vladar tega sveta, ubijavec od začetka, se hrani z mesom in krvjo človekovo in si usušuje človeškega duha. Učlovečeni Bog pa nasprotno daje sebe človeku v hrano. Živilska in rastlinska hrana ohranja samo naše smrtno življenje, poveličano duhovno telo Kristusovo pa nam daje nesmrtnost, vstajenje in večno življenje. Asimilacija telesne hrane se

vrši po temenem naravnem procesu brez sodelovanja naše zavesti in volje; zato je tudi telc, sito take hrane, temno, nepokorno in uporno proti duhu. Poveličano telo Kristusovo pa moramo s svobodnim in svestnim delovanjem pretvarjati v naše življenje, da naše telo postane gibko in pokorno našemu duhu. Prešineno v duši in v telesu po duhovnem telesu Bogčloveka, si človeštvo gradi božje človeško telo in Kristus postaja vogleni kamnen živega vsesvetovnega hrama. Namesto poganskega bratomornega kanibalizma zmaguje bratska ljubezen euharistije, proti živalski sili in telesni strasti zmaguje križ, znamenje duhovne moči in zmaga nad vsem trpljenjem; namesto zmagovalske slepe narave, ki ovekoveča smrt in trohobo, slavi zmagovalske vstajenje mrtvih, ovekovečenje človeške osebnosti, slepe fizične sile pa se po Kristusovi zmagi pokoreč razumni človekovi volji. Tako se uteša hrepnenje, ki je mučilo Buda, Sokrata in Platona. Tako je idealni človek — Bogčlovek ostvaril ideal človeštva. Dosežen je idealni nadčlovek, v katerem se more popolnoma izživeti človeška osebnost. Kristus ima in daje moč vstajenja!

V vseh spisih Vladimira Solovjeva odmeva zmagovalsna pesem vstajenja. Končni cilj in cvet nrvstvenosti mu je vstajenje, družba in država mora pospeševati kraljestvo božje za vstajenje človeštva. Cerkve je mistično telo Kristusovo, po katerem se nam vceplja novo življenje vstajenja. A tudi v brezumni naravi odmeva pesem vstajenja. Z apostolom Pavlom tudi Solovjev v radostni nadi prisluškuje, kako vsa narava vzdihuje po poveličanju svobodnih otrok božjih v vstajenju, ko bo novo nebo in nova zemlja! — — —

Ko se razvzvana in poteptana Evropa ozira, odkod naj pride rešitev, se med voditelji katoliškega mladinskega gibanja v Nemčiji oglaša klic, da je v Solovjevu dana Evropi moč za duhovno prerojenje. Tudi v tem oziru je Solovjev pesnik prerojenja in vstajenja. Zanimivo je, da je v odločilnih dnevih svojega življenja (leta 1886) iskal zavetja med Jugoslovani in

PEBEKO

Za nego kože:

„PEBEKO-Cold-Cream“

da je v Zagrebu izdal knjigo (Istorijski i budučnost teokratiji), v kateri nedosežno globoko opisuje kraljestvo božje in mistično telo Kristusovo. Ves kulturni svet sedaj priznava veliko aktualno važnost teh idej Vladimira Solovjeva. Ali naj bi katoliški Slovani šli slepo in topo mimo Solovjeva?

Kdor bo pi nas hotel kazati nova pota idealni mladini, pač ne bo smel prezreti Vladimira Solovjeva, ki je kakor malokdo drug globoko doživeljal in opeval Kristusa, Bogčloveka, v Kristusu bratsko ljubil svojega človeka kot člana mističnega telesa Kristusovega, oznanjal kraljestvo božje, nadnaravno vesoljno občestvo in vesoljno edinstvo bogčloveške Cerkve Kristusove.

Moskovski univerzitetni profesor V. N. Gerje je dne 3. avgusta 1900 ob grobu Vladimira Solovjeva zaklical umrelmu kolegu v slovo: »Radost in nado je doživilja akademška mladina, ko je srečavala tvoj zamišljeni pogled. Radost in nado si povsod primaš s seboj.«

Radost in nado še danes oznanjajo nesmrtni spisi velikega pesnika vstajenja.

Kulturni pregled**Kam tirate, reformatorji, našo srednjo šolo (gimnazijo) in našo srednješolsko mladino?**

Do decembra 1. 1924. t. j. do znane Pričevičeve srednješolske »reform« so bile naše srednje šole (pred vsem mislim naše gimnazije) vkljub vsem nedostatkom, vkljub usodnemu udarcu, zadanemu jim v prid in prilog aristokratskim sinčkom in hčerkam od bivšega avstrijskega naučnega ministra Marcheta, vendarle še dokaj dobre in slovenski dijak je uspešno tekmoval, če ga je usoda zanesla — ne bom rekel na Hrvatsko ali v Srbijo — v kako tujo državo. Znam mi je slučaj, da je prišel 1. 1919 šestošolec P. z ljubljanske I. drž. gimnazije v Čikago (imel je tam očeta) in stopil tam v sedmi razred gimnazije (tam se zovejo high schools); v par mesecih se je naučil angleščine, v vseh drugih predmetih (v fiziki, matematiki, zgodovini, latinščini) pa se je takoj tako odlikoval, da mu je eden izmed profesorjev pred celim razredom rek: »Your schools are good.« (Vaše šole tam v Vaši stari domovini so dobre.)

Tudi srednješolski profesorji iz prejšnje kraljevine Srbije so pripoznavali, da so šole v Sloveniji dobre; saj so bili 1. 1911 prišli v večjem številu »hospitirat« (prisostovat kot gostje) v Ljubljano.

Clovek bi bil misil, da bo prosvetna politika skušala nivō tam, kjer je nižji, dvigniti, nedostatke povsod odpraviti; namesto tega pa smo doživelji, da se je nivō naših realnih gimnazij moral usodno znižati. Ko so takrat — v decembri 1924 — starši ugovarjali proti takim prosvetnim »reformam«, diktirani nam iz Belgrada, smo morali od »slovenskih« profesorjev, seveda vnetih zagovornikov centralizma, slišati in poslušati hvalo te in take »reform«, češ: Prav je, da se latinščina v nižji gimnaziji odpravi, ker zaradi nje dijaki v prvi šoli največ trpe! prav je tudi, da se nemščina odpravi, ker to vendar ne gre, da bi se moral prvošolč učiti toliko jezikov... In tako se je res zgodilo: odpravili so v nižji gimnaziji latinščino, odpravili nemščino, odpravili pouk stare zgodovine in sploh svetovne zgodovine iz nižje gimnazije.

Tako, dijaki so se oddahnili, kajne, in napredeli v drugih predmetih bo zdaj tem boljši! Clovek bi to pričakoval. A kaj pravijo dejstva? Vprav nasprotno: še nikoli ni bil napredek tako slab, kakor je sedaj. Zdaj, ko je nižja gimnazija dosti lažja od meščanske šole, pa smo čitali v podlistku »Slovenca« z dne 14. marca t. l., da so bili uspehi drugega tromešča na ljubljanskih srednjih šolah slabii, prav slabii, da, v nekaterih razredih je bilo slabih učencev blizu 50%! Latinščina zdaj ne more biti več kriva, ker je v nižjih razredih ni.

Najmerodajnejše glasilo češkoslovaških profesorjev »Sfendni škola«, Praha, 1925, I., od koder imamo te podatke, pripominja k tej belgijski srednješolski reformi to-le: »Za nas Čehe — kot majhen narod — je posebno poučna reforma glede živilih jezikov. V Belgiji se srednješolec uči poleg latinščine še treh ali štirih živilih jezikov (grščina je že v drugem razredu), v latinščini ateneju treh, v modernem pa zopet štirih (živilih) jezikov. In vendar jih zbog tega ni konec; pri nas na Balkanu, kjer so junaki doma, je pa obvezna — da ne bi bili učenci preobloženi — samo francoščina. (V Sloveniji tudi srbo-hrvaščina, kar je pa za učence bolj igrača nego težkoča; na Hrvatskem in v Srbiji pa slovenščine sploh ne poučujejo.)</

Freie Presse dopis prinaša (26. marca t. l.), pravi v uvodu tudi sama, da se ne da utajiti dejstvo, kako nivo znanja, izobrazbe ter nadarjenosti v prvo polletje prihajočih študentov od leta do leta v strah vzbujajočem razmerju pada; nato pa sledi dopis univerze, ki naj ga mi podamo le v bistvenih točkah: Ena izmed nalog univerze — pravi dopis — je tudi gojitev in množitev vede. V to svrhu pa je potrebno, da študent prinese s seboj čim višji nivo predizobrazbe (ein möglichst hohes Niveau der Vorbildung). Zato univerzi ni vseeno, kako se >reformira< srednja šola, kjer se pridobiva predpriprava za univerzo. Naj stavijo države srednjim šolam te ali one cilje, eden izmed teh je gotovo tudi usposobljenost za študij na vseučilišču. V ta namen — tako piše rektorat dobesedno — pa ne zadošča samo neka višja splošna izobrazba, ampak je potrebno neko čisto določeno znanje, tako n. pr. — da le eno tako znanje povdaramo — znanje latinščine, ki je potrebno za skoro vse panoge vseučiliških študij. Nadaljnje izvajanje rektorjevega dopisa o čim večjem olajševanju srednje šole za enkrat opustimo.

Z omenjenim dopisom se je utišil prizadevanje v prvi vrsti socialist Glöckel, oče novega tipa srednje šole v Avstriji, enotne nižje (t. zv. deutsche Mittelschule) ter višje (t. zv. Oberschule); ostro je odgovoril takoj dne 28. marca istotako v >Neue Freie Presse<. Klikor G. brani svoje dete, nas njegov odgovor ne more zanimati, zanimiv tudi da nas je lo njegov odgovor 1. glede znižanja nivoja in 2. glede latinščine. Glede prve točke samo splošno pravi, da je to — stara lajna; glede druge pa to-le: res da smo v >deutsche Mittelschule< latinščino pomeknili v tretji razred (še vedno bolje nego pri nas, ki smo jo v — peti! Op. ref.), ampak v šestih letih (v 3. in 4. Mittelsch. ter v hum. oddelku >Oberschule<) se bo učenec zdaj, ko smo metodo zboljšali, bolj poglobil v lat. jezik in kulturo, nego se je prej, ko ste našo mladino z nepotrebnim navlako osem let — 1700 ur v vseh osmih letih — neusmiljeno mučili ter dosegli le neko zunanje, čisto mehanično prevajanje, brez no-trenjega doživljjanja. (Glöckel torej ne oporeka niti potrebi višje predizobrazbe, ki jo mora dati srednja šola, niti zahtevi boljšega poznanja latinščine za vseučiliške študije; oboje v večji meri od svojega srednješolskega ustroja. Op. ref.)

Kako bo z znanjem latinščine v t. zv. realnih gimnazijah Jugoslavije, si lahko mislimo: tiste štiri ure na teden v višjih razredih — to bo farsa (burka), ne pa temeljiti pouk latinščine.

Ko bi se naša prosvetna politika vendar hotela kaj učiti od drugih držav, ki žive v približno istih razmerah!

In tudi to je gotovo: ako bi bili ob prevratu, ko so se humanistične gimnazije kar že noč spreminali v realne (ki od 1. 1924 sploh niso več gimnazije!), vprašali očete, starše, bi bili zvedeli željo, naj >latinske šole< ostanejo! Dobil bi se bil v njih tudi čas ta obvezno nemščino. Starši so bili mnogokratniki ogoljufani: mislili so, da pošljajo svojega nadarjenega fanta v >latinsko šolo<, pa ga še v meščansko ne. — Quorum.

II. razstava arhitektonskih del in moderna stavba.

Šele po prevratu smo se Slovenci povzeli do prve lastne arhitekturne šole v okvirju vseučilišča, pred štirimi leti pa so potrebe zahtevala še stavbni oddelki na teh. srednji šoli. Ta oddelek je letos dal delu prve absolvente, ki so pri odhodu iz šole priedili obenem z učiteljem Kregarjem in Špinčičem kolektivno razstavo v bivšem Jakopičevem paviljonu. Pozdraviti je ta prirastek na polju dela za moderno arhitekturo pri nas, zakaj kakor rabimo moderno usmerjenih arhitektov, rabimo še več moderno usmerjenih obrtnikov na tem polju, v kolikor si tehnična šola ni stavila s tem oddelkom še višjih ciljev.

V treh glavnih prostorih paviljona je na-meščeno delo Kregar-Špinčičeve skupine zadnjih let: tlocrti, prerezni, fasade, perspektivne risbe, mavčni modeli. Izvedencem prepričano razglabljanje, kateri tlocrt je bolj praktičen in bolj odgovarja potrebam in kateri manj, naj si skoči naša kritika v lase spriča problema, kaj je lepše in kaj grše, kaj je rusko ali ameriško; o sposobnosti samostojnega dela gojencev, 18. do 20letnih fantov, bo pa sodilo življenje. Naši skušamo pri tej prički podati značilne poteze moderne arhitekture in njih govor, zakaj v nobeni drugi umetnosti panogi se psihi našega časa ne zrcali tako izrazito kakor morda v tej.

Deloma na rovaš dejstva, da neizobraženi delodajalci predpisujejo arhitektom celo stil, gredo nekatera nesodobno zasnovanata dela te razstave, ki dihajo še stari historizem. Tako je s francoskim barokom belgrajske palače finančnega ministristva, z bizantinskim paviljonom filadelfijske razstave, z novo gotiko cerkve sv. Magdalene (Kregar). Taka narociča vedejo do skoro nemogočih tvorb, postavim si je težko misliti moderno betonsko stavbo, ki jo krona zgodnjegredneveška orientalska kupola, moderno banko, znotraj paštečno baročno opremljeno itd. Take zahteve vedejo do kompromisov, ki niso umetnosti v prid. Danes že premagani nemški eksprezionizem še tudi kaže nekaj sledov na tej razstavi. Kregar še pusti ponekod izzveneti stavbo s cikcakasto konturo na kvišku, negira stavbeni material s poslikanostjo sten itd., toda še pri istem kažejo nekoliko poznejne nastala dela (Čekovni urad, okrožni urad v Zagrebu) modernejše težnje: baze z ruščiko, krepko oddeljena nadstropja v betonu, močno povdarijene horizontale, ki dajejo vtič trdnosti in stabilnega ležanja na tleh. V takem stilu projektirajo večinoma vse učenci; gre za novo arhitekturo, ki je Slovenija komaj zaznala začelo. Ne več cerkev, reprezentativna palača — nova >snova< nego sedaj dre za kinemat-

ografe, sport, radio, industrijsko poslopje, to je novo torišče in nov je tudi material: beton z novimi konstruktivnimi možnostmi, nov je tudi duh. Ista misel, kakor jo v eklektični novoresančni ali klasicistični obleki izraža že več let prof. Plečnik, se v betonskem stilu javlja razglašena. Kregarjev asistent arhitekt Špinčič, ki je pri prof. Behrensu na Dunaju izvršil študije, jo je morda na tej razstavi že najglasnejše izrekel. Njegova božepotna cerkev na Blokah je iz surovega lesa in kamna, je v notranjščini kakor stroj vsa preplete s konstruktivnimi rebri, stavbi element in njegova tektonika, konstruktivna funkcija je glavno, kar ti udari v oko, saj drugače na stavbi skoraj ni kakor le ta brutalna logika, račun nošnje in težnja v svoji apoteizi, je edina umetnostna misel stavbe. Tu je moral slediti beton. Kakor sanje je ugasnil nekje nemški eksprezionizem, hitro je bilo konec ornamenta, kričeče poslikanih fasad in barvastih oken in prisel je sivi zeleni cement, stavbe z neskončno se ponavljajoč kvadrovo obliko, za oči suhoparno pričaste od počeznih in navpičnih vez. Konec je bilo romantične, čustve, poezije, poleta, zavladala je sila >objektivne resničnosti<, potrebe. >Zitnica baroške Luke< je kompleks votilj geometričnih teles, ki za oko niso nikakor urejena, ki jih marveči la moderna >resničnost< narekuje formo. Kjer so stroji zelo visoki, stoji v kompleksu visok rizalit, kjer gre le za hodnik, stoji nizek in ozek kvader itd., to je neke vrste plastično modeliranje efektivnega prostora. Postavim bi nemara arhitekt najraži spravil kroglast predmet v kroglasto zgradbo, če bi se dal; gre za >adekvatno lupino resnični prostorni potrebi<, ki jo narekuje objektiven stvarni stan. Vse kar poznamo stare arhitekture se spričo tega vidi nekonomsko in naivno idealno; barok je zgolj slika in ne stavba, renesančna palača je idealna laž, reprezentanca, ne pa >resničnost<, čemu kolosalna višina >gotiske cerkev< in idealizem? Moderna cerkev (glej postavim J. Šenkova osnutek!) je nizka kot garaža, stolp kaže stopnjice zunaj, da ne bi ostalo ljudem nič skritega, in služi ogrevnemu straži... Kje je še poezija, >lepota<, sentiment? Za Corbusierja je višek lepote in poezije >lepemu pravilu< in gladko polirana kovinska krogla, če služi praktični potrebi. Kdo ve, ali ne bo v sto letih Evropa podobna Ameriki v tem, da bodo tudi pri nas kakor tam le še kot zapršen anahronizem v muzejih kazali, čemur je formo vdihnila fantazija pesnika ali slikarja, muzika. Kaj je s tistim Spenglerjevom >Untergangom< zapadne kulture v dodanašnji obliki?

Ne, nova arhitektura ni več >lep<, po dosedanjih pojimih niti nekaj tako dolgolasega in fantastičnega, kakor je >umetnost< ni več. In vendar je svetovan ta stil, je socialna last vsega sveta enako. Izva vojne so se do danes strinje holandska, ruska, nemška, ameriška, francoška arhitektura v eno samo, sivi, trdi, mrki kralj je skoro osvojil svet, ga bo sčasom povsem nivelliral — koliko časa mu bo mogoče še kljubovati? Zgleda, da je glasnik novega življenja, zgleda, da je že posegel v umetnost in znanost enako, pa ne samo vajo, nego tudi v družbo in državo je posegel z isto trdo, geometrično roko, kakor v dušo posameznika. Pa ne prenehoma raste njegova moč.

Ljubljansko gledališče

Drama.

Začetek ob 8 zvečer.

Sobota, 3. aprila: Zaprt. Nedelja, 4. aprila ob 15. uri pop.: >Kar hočete<. Izven. — Ob 20. uri zvečer: >Hamlet<. Izven. Pondeljek, 5. aprila ob 15. uri pop.: >Deseti brat<. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. — Ob 20. uri zvečer: >Pygmalione<. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Torek, 6. aprila: Zaprt.

Opera.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Sobota, 3. aprila: Zaprt. Nedelja, 4. aprila ob 20. uri zvečer: >Manone< gostovanje ge. Ade Poljakove. Izven. Pondeljek, 5. aprila ob 15. uri pop.: >Večni mornar<. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. — Ob pol 20. uri zvečer: >Grofica Marica<. Izven.

Torek, 6. aprila: Zaprt.

Opereta.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Sobota, 3. aprila: Zaprt. Nedelja, 4. aprila ob 20. uri zvečer: >Manone< gostovanje ge. Ade Poljakove. Izven. Pondeljek, 5. aprila ob 15. uri pop.: >Večni mornar<. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. — Ob pol 20. uri zvečer: >Grofica Marica<. Izven.

Torek, 6. aprila: Zaprt.

Mestni odbor Društva gledaliških igralcev v Ljubljani pripravlja za soboto, dne 10. aprila 1926 kot svojo letno predstavo Nicodemijevu efektivno komedijo >Scampoloc<. Predprodaja vstopnice od torka, dne 6. aprila dalje pri dnevnih blagajni Narodnega gledališča.

Narodno gledališče v Ljubljani opozarja na predstave, ki jih vprizori na velikonočne praznike. Na veliko nedeljo bosta dve predstavi v dramskem in ena v opernem gledališču. V dramskem bodo igrali Shakespeare: popoldne ob treh eno najprisrenejših in najzabavnejših njegovih komedij >Kar hočete<, zvečer ob osmih pa >Hamlet<. V operi bo gostovala na veliko nedeljo v naslovni vlogi opero >Manone< odlična umetnica Ada Poljakova. Začetek operne predstave ob pol osmih zvečer. Na veliki pondeljek igra drama ob treh Riharda Wagnerja >Večni mornar<, a ob pol osmih zvečer popularna opereta >Grofica Marica<.

Mestni odbor Društva gledaliških igralcev v Ljubljani pripravlja za soboto, dne 10. aprila 1926 kot svojo letno predstavo Nicodemijevu efektivno komedijo >Scampoloc<. Predprodaja vstopnice od torka, dne 6. aprila dalje pri dnevnih blagajni Narodnega gledališča.

Narodno gledališče v Ljubljani opozarja na predstave, ki jih vprizori na velikonočne praznike. Na veliko nedeljo bosta dve predstavi v dramskem in ena v opernem gledališču. V dramskem bodo igrali Shakespeare: popoldne ob treh eno najprisrenejših in najzabavnejših njegovih komedij >Kar hočete<, zvečer ob osmih pa >Hamlet<. V operi bo gostovala na veliko nedeljo v naslovni vlogi opero >Manone< odlična umetnica Ada Poljakova. Začetek operne predstave ob pol osmih zvečer. Na veliki pondeljek igra drama ob treh Riharda Wagnerja >Večni mornar<, a ob pol osmih zvečer popularna opereta >Grofica Marica<.

Mestni odbor Društva gledaliških igralcev v Ljubljani pripravlja za soboto, dne 10. aprila 1926 kot svojo letno predstavo Nicodemijevu efektivno komedijo >Scampoloc<. Predprodaja vstopnice ob torku, dne 6. aprila dalje pri dnevnih blagajni Narodnega gledališča.

Narodno gledališče v Ljubljani opozarja na predstave, ki jih vprizori na velikonočne praznike. Na veliko nedeljo bosta dve predstavi v dramskem in ena v opernem gledališču. V dramskem bodo igrali Shakespeare: popoldne ob treh eno najprisrenejših in najzabavnejših njegovih komedij >Kar hočete<, zvečer ob osmih pa >Hamlet<. V operi bo gostovala na veliko nedeljo v naslovni vlogi opero >Manone< odlična umetnica Ada Poljakova. Začetek operne predstave ob pol osmih zvečer. Na veliki pondeljek igra drama ob treh Riharda Wagnerja >Večni mornar<, a ob pol osmih zvečer popularna opereta >Grofica Marica<.

Mestni odbor Društva gledaliških igralcev v Ljubljani pripravlja za soboto, dne 10. aprila 1926 kot svojo letno predstavo Nicodemijevu efektivno komedijo >Scampoloc<. Predprodaja vstopnice ob torku, dne 6. aprila dalje pri dnevnih blagajni Narodnega gledališča.

Narodno gledališče v Ljubljani opozarja na predstave, ki jih vprizori na velikonočne praznike. Na veliko nedeljo bosta dve predstavi v dramskem in ena v opernem gledališču. V dramskem bodo igrali Shakespeare: popoldne ob treh eno najprisrenejših in najzabavnejših njegovih komedij >Kar hočete<, zvečer ob osmih pa >Hamlet<. V operi bo gostovala na veliko nedeljo v naslovni vlogi opero >Manone< odlična umetnica Ada Poljakova. Začetek operne predstave ob pol osmih zvečer. Na veliki pondeljek igra drama ob treh Riharda Wagnerja >Večni mornar<, a ob pol osmih zvečer popularna opereta >Grofica Marica<.

Mestni odbor Društva gledaliških igralcev v Ljubljani pripravlja za soboto, dne 10. aprila 1926 kot svojo letno predstavo Nicodemijevu efektivno komedijo >Scampoloc<. Predprodaja vstopnice ob torku, dne 6. aprila dalje pri dnevnih blagajni Narodnega gledališča.

Narodno gledališče v Ljubljani opozarja na predstave, ki jih vprizori na velikonočne praznike. Na veliko nedeljo bosta dve predstavi v dramskem in ena v opernem gledališču. V dramskem bodo igrali Shakespeare: popoldne ob treh eno najprisrenejših in najzabavnejših njegovih komedij >Kar hočete<, zvečer ob osmih pa >Hamlet<. V operi bo gostovala na veliko nedeljo v naslovni vlogi opero >Manone< odlična umetnica Ada Poljakova. Začetek operne predstave ob pol osmih zvečer. Na veliki pondeljek igra drama ob treh Riharda Wagnerja >Večni mornar<, a ob pol osmih zvečer popularna opereta >Grofica Marica<.

Mestni odbor Društva gledaliških igralcev v Ljubljani pripravlja za soboto, dne 10. aprila 1926 kot svojo letno predstavo Nicodemijevu efektivno komedijo >Scampoloc<. Predprodaja vstopnice ob torku, dne 6. aprila dalje pri dnevnih blagajni Narodnega gledališča.

Narodno gledališče v Ljubljani opozarja na predstave, ki jih vprizori na velikonočne praznike. Na veliko nedeljo bosta dve predstavi v dramskem in ena v opernem gledališču. V dramskem bodo igrali Shakespeare: popoldne ob treh eno najprisrenejših in najzabavnejših njegovih komedij >Kar hočete<, zvečer ob osmih pa >Hamlet<. V operi bo gostovala na veliko nedeljo v naslovni vlogi opero >Manone< odlična umetnica Ada Poljakova. Začetek operne predstave ob pol osmih zvečer. Na veliki pondeljek igra drama ob treh Riharda Wagnerja >Večni mornar<, a ob pol osmih zvečer popularna opereta >Grofica Marica<.

Mestni odbor Društva gledaliških igralcev v Ljubljani pripravlja za soboto, dne 10. aprila 1926 kot svojo letno predstavo Nicodemijevu efektivno komedijo >Scampoloc<. Predprodaja vstopnice ob torku, dne 6. aprila dalje pri dnevnih blagajni Narodnega gledališča.

Nar

Prepiri v poljski armadi.

Bivši vojni minister general Szeptycki je posil sedanjemu vojnemu ministru prošnjo za odpust iz aktivne vojaške službe. Prošnja je vzbudila v Varšavi veliko senzacijo. Vsačko smatra ta pojav za dokaz, kako globoki so prepiri v armadi. Szeptycki v svojem pismu navaja za vzrok svojega odstopa neprestane napade maršala Pilsudskega na njegovo osebo. Szeptycki je bil poprej Pilsudskijev priatelj. Sprla sta se tedaj, ko je Szeptycki prevzel funkcijo vojnega ministra v Pilsudskiju nepriznanim kabinetu. Boj se je nadaljeval. Pilsudski je odstopil kot šef generalnega štaba. Pilsudski je zadnji čas izredno dvignil svojo popularitet. Število njegovih strelecev se je dvignilo na 120.000 mož. Najodličnejši generali so v zadnjem času javno proslavljali Pilsudskoga in vse levičarske stranke zahtevalo njegov povratek v vojsko in politiko. Po Veliki noči bo izbruhnila kabinetna kriza, v kateri bo Pilsudski igral važno ulogo.

Francoski glas o jugoslov.-ital. pogajanjih.

Pariška diplomacija smatra za svoj uspeh, da so jugoslovansko-italijanska pogajanja občičala. Francoski menijo, da do garancijske pogode med nami in Italijo sploh ne bo prišlo. Pač pa se živahno razpravlja o prijateljskem dogovoru med Jugoslavijo in Francijo. Poudarja se, da danes ne obstaja noben razlog več, da bi dogovor, ki sta jih pričela Ninčić in Briand v Parizu, ne vedoli do uspešnega zaključka. Franciji je mnogo na tem, da paralizira Italijo. Listi poudarjajo, naj Jugoslavija pazno zasleduje Mussolinijevo politiko z Grčijo, pa bo na tem zgledu lahko videla, da z Italijo ne more delati nobenih zvez.

Nemci se še niso odločili.

Včerajšnji listi popravljajo vladin komunike s posebnimi razlagami, češ, da vlada še ni sklenila poslati v komisijo Društva narodov svojega zastopnika. To se bo odločilo kasneje. Za sedaj hoče vlada stopiti samo v diplomatske zveze z vsemi članicami Društva narodov in ugotoviti, kakšen delokrog bo imela komisija za proučevanje reorganizacije sveta.

Sovjeti hočejo obdržati orožje

Sovjetska Unija je sporocila sekretarijatu Društva narodov, da ne pošlje k razročitveni konferenci nobenega zastopnika. Člerin pravi v tem sporocilu, da je odklonitev sovjetske zahteve po premestitvi konference v kako mestu izven Švice smatrati za navadno angleško intrigu, ki ima za svoj cilj samo sabotažo konference. Rusija ni pripravljena razorožiti svoje rdeče armade in mornarice.

Pred Pekingom novi boji.

Maršal Feng je prekinil pogajanja s Čang-so-linom. 16 milj pred Pekingom se je razvila nova bitka. Peking so zasedle Fengove čete. General Wu-Pei-Fu, ki je doslej nastopal enotno s Čang-so-linom, je naenkrat zaostal, tako da se bije Čang-so-lin sam. Čang-so-lin in Wu-pej-fu sta bila že tako sigurna zmage, da sta si delila plen. Pri tej delitvi je prišlo do spora. Zato je Wu-pej-fu odrekel Čang-so-linu pomoč. Feng pa je izrabil to priložnost in znova poizkusil srečo.

MESTO PEKING POSTANE NEVTRALNA DRŽAVA.

Pariz, 2. aprila. (Izv.) Po poročilih iz Pekinga bo mesto Peking proglašeno za nevtralno državo. Vojaške čete bodo mesto izpraznile in ga zasedle samo civilne oblasti.

NOVA ODKRITJA V LEDENIH VOTLINAH POD TATRO.

Praga, 2. aprila (Izv.). Znanstvena komisija pod vodstvom konservatorja Krala je v ledeni votlinah ob vhodu v dolino Demenova pri St. Mikulašu odkrila nove, dosedaj še neznane oddelke. Odkrili so veliko votlino, ki je podobna cerkvi in jo imenovali Hodža. Pri nadalnjem prodiranju v jame so našli tudi dve zelo lepi jezeri. Ob obrežju enega teh jezer leže okamenela okostja zelo velikih dimenzij. Taka velika okostja so našli tudi v drugih votlinah. Izvirajo najbrže od jamskih levov ali leopardov. Vse te najdenine imajo velik pomen za znanost in jih bo dala češka vlada skrbno prenesti in shraniti.

NOVE PREISKAVE PROTI PONAREJEVĀM V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 2. aprila. (Izv.) Francoska policijska delegacija v Budimpešti je izročila državnemu pravdništvu iz enajstih točk sestavljen predlog, ki se nanaša na nadaljnje preiskavanje v ponarejevalski aferi. Predsednik državnega pravdništva je izročil te zahteve policijskemu ravnateljstvu, ki je s temi predlogi soglasno.

PRETEPI MED KOMUNISTI IN NACIONALISTI V HAMBURGU.

V Hamburgu so se v sredo stepli komunisti in četniki nacionalističnih organizacij. Nacionalisti so slavili Bismarcka in priredili obhod po mestu. Več tisoč mož komunistov se je postavilo nacionalistom na pot. Komunisti so metali v demonstrante kamenje, steklenice in goreče baklje. Več težko ranjenih so morali odpeljati v bolnico. Boj je trajal celo noč. Policia pa še na konjih je preganjala demonstrante, pa so se vedno znova pojavljali.

Zdravstvo

K ustavoviti podružnice ljublj. blaznice-hlavnice.

Vsled repatriacije umobolnih, ki so bili v inozemstvu, a so naši državljanji, sta blaznice-hir. v Ljubljani in bolnica za duš. bolezni na Studencu tako prenapolnjeni, da imata 640 bolnikov, prostora pa komaj za 400 postelj. Razen tega je Studenc bil ustavovljen za bivšo Kranjsko, štajerske umobolne pa so spravljali v Feldhof pri Gradcu. To žalostno stanje, ki se mora odpraviti, je napotilo inšpektorat ministrstva za narodno zdravje v Ljubljani, da je potom oferte skušalo najti primernih drugih objektov.

Kakor slišimo, je inšpektorat izbral izmed predloženih objektov dva, izmed katerih se bo v kratkem eden v ta namen izbral. Ta dva objekta sta gradova Ravno polje pri Ptiju in Prebold pri Celju.

Ravno polje je že meseca decembra leta preiskala komisija zdravniških, upravnih in tehničnih strokovnjakov in je izrekla svoje strokovnjaško mnenje v tem zmesu, da je Ravno polje posebno pripravno za ustavovitev podružnice. Malo pozneje je stopila tudi graščina Prebold pri Celju v konkurenco.

Ravno polje je 7 km zahodno od Ptuja, ne dačel od okrajne ceste Ptuj — Rače ter je približno 1 in pol km oddaljeno od železniške postaje Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Stavba je dobro ohranjena, enonadstropna, zidana v obliku kvadrata, ki objema veliko dvorišče, ki se da popolnoma zapreti. Prostori so svetli, zračni in veliki. Namesti se v njih lahko okoli 200 postelj. Razen tega so tam pripravljeni prostori za zdravnika, za administracijo in za bolniško postrežno osobje. Veliki graščinski studenc na dvorišču nudi izvrstno pitno vodo. Ekonomija, ki obsegajo približno 60 krav, bi bolnikom lahko nudila potrebno mleko. Tudi žito, krompir in drugi živež lahko nudi gospodarstvo. Druge življenske potrebščine bi lahko dobavljal bližnji Ptuj in Breg pri Ptaju. Električni daljnovid Fala-Ptuj je v bližini, elektrifikacija bi prišla primeroma poceni. Graščina leži popolnoma izolirana na ravnom polju — od tod tudi ime — in ima solnčno lego. Obdajajo jo gozdovi. Vas Sv. Kunigunda je oddaljena od nje 1 km. Tudi pokopališče je v bližini. Ustanovitev te podružnice bi bila za mesto Ptuj in okolico velikega gospodarskega pomena, ker bi naselitev nove kolonije približno 250 oseb prisluščala našemu ljudstvu, ki bi lahko prodajalo živilenske potrebščine. Ljudstvo, ki trpi vsled prevelikih davčnih bremen, bi spravilo zopet nekaj blaga na trg. Razen tega je tudi gospodarsko upravičeno, da dobi v mariborski oblast del centralnih slovenskih državodov.

O preboldski graščini pa je »Jutro« z dne 27. marca t. l. v dopisu iz Sv. Pavla pri Preboldu objavilo naravnost uničujočo oceno. Graščina Prebold nima solnčne in izolirane lege, je od kolodvora preveč oddaljena, okolica ima industrijski značaj in povzroča draginja, tkalnica, ki je v bližini, povzroča od ranega jutra pozno v noč velikanski trušč.

Fr. Kr.:

Maribor in okoliške občine.

I.

Ce govorim v naslovu o okoliških občinah, mislim tu na občine, ki mejijo neposredno na Maribor, to so občine Krčevina, Lajtersberg, Pobrežje, Tezno, Radvanje in Studenci. Pa če sem dal tako nedolžen naslov, vendar pričebujem te podatke le zato, da morejo služiti pri razpravljanju o strnjenu okoliških občin z Mariborom (inkorporacija). O tej zadevi se je začelo v poslednjem času resno razpravljati, posebno ker namerava baje del občine Krčevine sam proštit za strnjene z Mariborom. Ne glede na mnenje kogarsibodi, podam tu nekaj številk in misli.

Pri razgovoru o inkorporaciji okoliških občin z Mariborom se premotirajo predvsem dajatve, ki jih dajejo občinari okoliških občin in dajatvali Mariborčanov.

Iz proračunov za 1. 1926 posnamemo, da imajo Mariborčani sledeče dajatve občini:

1. Občinske doklade: a) 100 odst. na zemljiški davek; b) 40 odst. na hišnonajemniški davek; c) 100 odst. na pridobininski davek, plačarino, krošnjarino in tehtarino.

2. Najemniški davek (od najemnine): a) 20 odst. gostačina; b) 5 odst. kanalska pristojbina; c) 12 odst. vodovodna naklada.

3. Doklada k pristojbini za prenos: od zazidanega zemljišča eno desetino, od nezazidanega eno tretjino državne pristojbine

4. Občinske naklade: a) 300 odst. od državne troškarine na vino; b) 5 para od litra sadjeveca; c) 50 Din od hel piva; d) 20 Din od hektoliterske stopinje žganja; e) 25 Din od litra likerja in posljenega žganja; f) 25 Din od steklenice šampanja.

5. 30 odst. davčina od prenočišč.

6. Davčina na vozila: enovprečna kočija 125 Din, dvovprečna kočija 200 Din, osebni avto do 30 HP 500 Din, avto nad 30 HP 750 Din, tovorni avto do 3 ton 2000 Din, nad 3 tone 3000 Din.

Potrebne so velike investicije, posevno ni rentabilno.

Merodajne činitelje, katerim gre v tej velevarni zadevi končna beseda, naj vodi ob rešitvi tega važnega vprašanja edinole dejanjsko stanje. Zato naj vse natančno premislijo. Mislimo, da ma projekt Ravnega polja veliko prednosti pred Preboldom. Država ne sme biti oškodovana, bolniki naj uživajo gorko solnce in sveži zrak. V mirnem zatišju naj določijo zadnje dni svojega življenja, ki jim jih je še prisodil Bog.

Dr. K.

Gibanje nalezljivih bolezni v Mariboru.

Vsled izvanredno ugodnega podnebja si je pridobil Maribor že davno ime »štajerski Meran«. Tudi danes je na glasu kot eno najbolj zdravih mest v naši državi. Le v redko katerem večjem mestu beležimo tako malo infekcijskih obolenj, kot v Mariboru. Pripisovati je to v prvi vrsti ugodnemu podnebju, pa tudi vzorno organizirani občinski zdravniški oskrbi. Dasi šteje Maribor s predmeti skoraj 40 tisoč prebivalcev — od tega veliko število industrijskih delavcev, je bilo v letu 1925. prijavljenih samo 296 slučajev infekcijskih obolenj.

Poročilo mestnega fizikata o gibanju nalezljivih bolezni v letu 1925. nam kaže važno delo, katero izvršuje ta mestni urad:

Skupno je bilo prijavljenih v letu 1925. 296 slučajev infekcijskih bolezni. Od teh je bilo 95 slučajev škrlatice, 16 slučajev davice, tifuzne bolezni 5, griža 2, Morbilli 119, Vaticella 5, Pertussis 17, trahom 6, Erysipelas 5 in steklina 4 slučaj.

Največji sovražnik Mariborčanov je bila v letu 1925. škrlatinka. Od 95 obolenih je umrlo 7 oseb. Mali odstotek umrlih kaže, da bolesni ni bila posebno nevarna ter je predstavljala endemijo lažje vrste. Škrlatinka je po večini napadla otroke, kar je imelo težje posledice tudi za šolo. Mestni fizikat se je v vsakem slučaju ravnal po predpisih o zatiranju te bolezni, vse bolnike so brez izjemne izolirali v bolnici, stanovanje se je temeljito desinficiralo s formalinom; šoloobvezne otroke so kontumacirali za dobo devetih dni in potem zdravniško pregledali. Radi obolenih šolarjev je bilo zaprtih 27 razredov za dobo 9 dni. Cele šole niso bile radi bolezni zaprte. — Difterija je zahtevala 4 smrtni slučaje. — Na influenci (morbili) je obolen 119 oseb, kar dokazuje, da ni nastopala v Mariboru, slično kot v drugih mestih, v obliki epidemije. — Trahom so zanesli v Maribor dalmatinski krošnjarji, pri katerih so v številnih slučajih konstatirali to nevarno bolezen.

Desinfekcija je izvršil mestni fizikat 227 vsled raznih bolezni, največ radi škrlatinke. Desinficirana so bila privatna stanovanja in šolski prostori. Porabilo se je zato 204 kg formalina, 167 kg kuričnega spirita in 78 kg lizola, v skupni vrednosti 9622.52 Din. Z infekcijskim vozom se je izvršilo 115 prevozov. — Skupni izdatki mestne občine za pobiranje desinfekcijskih bolezni so znašali v I. 1925. 10.387.80 Din.

7. Pasji davek 100 Din.
8. 20 odst. občinska naklada na razkošje.
9. Davek od gostov v gostilnah po 1 Din.
10. 12 odst. veselični davek.

V okoliških občinah pa imajo po proračunih za I. 1926 občinari sledeče dajatve:

1. Občinske doklade:

	Na vse nepos. davke:	Na užin. od vina in v in vino.
Krčevina	100%	150%
Lajtersberg	120%	100%
Pobrežje	100%	135%
Tezno	100%	60%
Radvanje	90%	65%
Studenci	80%	155%

2. Občinske naklade

	na 1' kom živine ali 100 kg uvož. mesa	sadjevec	pivo	žganje
Krčevina	0	0	0	0
Lajtersberg	4 — 5	5	5	0
Pobrežje	10 — 25	10	25	6
Tezno	10 — 15	10	10	6
Radvanje</				

Znana, solidna trgovina izgotovljena oblek za dame in gospode
O. Bernatovič, Mestni trg 5
 bo tudi v teh dneh splošne preskrbe z oblačili omogočila cenj. rodbinam in poedincem, da si nabavijo o pravem času oblačila na obroke in to brez povišanja cen.

Po širnem svetu

Nova Evropa.

Nedavno je izšla prekrasna knjiga francoskega publicista Raymonda Recouillita, ki se bavi z »Novo Evropo«, kakršna je po vojni. Pisatelj, ki se ozira pred vsem na francoske razmere, primerja povojne izprememb s onimi po padcu rimskega imperija, odkritju Amerike ali po industrijski revoluciji v začetku 19. stoletja.

Vsi, ki so živeli z dohodki in plačo, so zdaj oddaljeni menda le pol koraka od beračje. Sodniki in uradniki iščejo zasebnega zasluga dodatno k plači in pišejo zvečer za uboge groše polirjem ali trgovcem. Mlado pokolenje hoče biti samo trgovci ali obrtniki, armada, šola, časopisje, sodnije ostanejo brez pritoka novih moči. »Mali štacunar zaslubi 8-krat več kakor general, predsednik najviše sodnije ali rektor pariške univerze. To dejstvo pomeni revolucijo v francoski družbi. Vojni bogataši niso bili posebno številni, več jih je tudi izgubilo denar po vojni. Kadre novega razreda bogatašev tvorijo trgovci z živili, branjevke, peki in mesarije. Zadostuje jim štiri leta trgovskega udejstvovanja, da se potegnejo v pokoj in živijo na obresti. Prej, pred vojno je bilo to mogoče le po 20–30 letnem napornem delu. Ob enem narašča nezadovoljstvo in ozlobljenost med buržauzimi izobraženci. To pa je voda na mlin komunistov. »Državi se ni bilo treba dati komunističnih, po večini inozemskih delavcev. Francoski izobraženci pa bi prinesli stranki možgane, voditeljske zmožnosti in to je vprašanje nedoglednih posledic.« Sedanji bogati kmetje in štacunari bodo potrebovali deset in deset let, da se dvignejo duševno in izpopolnijo sedanje vrzel v buržauzne ljestvice. Ni več nekdanjega socialnega ravnotežja in izginilo je znova francoska rodbinska srča »la joie de vivre«. Prevladanje novega sloja je razvidno tudi po propadanju umetnosti. Nekdanje drame in opere so nadomestili »musichallie«, klovni, gole »deice«, plesalke v nojevem perju in podobno.

Predolga kruta vojna je odnesla za vselej predvojno Francosko z njenim brezkrbnim življenjem, kulturo, umetnostjo. Novi dužabni razredi bodo vpostavili sčasom socialno ravnotežje, a to bodo že druge moči.«

Angleži povsod.

V Ottavi v Kanadi je nedavno umrl Anglež, ki je štirideset let živel med Eskimi kot Eskimo. To je bil dr. Peck, ki je najprej vstopil v vojno mornarico, potem pa želel postati misijonar. Ta je poznal življenje Eskimov bolje kot katerikoli drugi belokozec. Poučeval jih je v njih jeziku ter se tudi oblačil kakor Eskimi.

Sir Burton, ki je bil nekdaj častnik v indijski armadi, je popolnoma obvladal 26 jezikov. On je bil eden izmed onih redkih Evropejcev, ki se jim posreči priti v Meko. Potoval je preoblečen v afganistanskega mohamedanca in na vsej dolgi poti, ki je trajala več mesecev, ni nikdar zbudil sumnje, da bi bil kaj drugač kot mohamedanec.

Lord Kitchener, ki se je v svetovni vojni na potu v Rusijo potopil, se je večkrat preoblekel v Arabca in kot tak hodil okoli bazarjev ali po oazah Sahare in ni bil nikdar razkrinkan. Preden je šel s svojo ekspedicijo nad Mahdijo, je bil takoreč sam svoj lasten ogleduh. Angleži pripisujejo uspeh tega počoda v glavnem Kitchenerjevi špionaži.

Sir Kart je bil baje bolj kitajski kot Kitajci sami. Ta je vstopil l. 1859 v kitajsko državno službo ter postal generalni inšpektor carine, ter imel kot tak 3000 mož vojakov na razpolago. Poznal je njih družabne običaje in težki kitajski jezik kot malokdo.

Nekdaj so Rusi delali preglavice indijski vladci radi Afganistana. Nekoč je prišel ruski pooblaščenec k afganskemu emirju, naj bi podpisal okrožnico, tičičo se nekih predpravic Rusov. Ker je bilo treba mnogo izvodov napraviti, je dal emir okrožnico litografiati, da bi tako napravil vtip kot da je Emir vsak posamezen izvod podpisal. Ko je litograf vse pripravil in že imel odtis okrožnice na plošči, se je njegov kuli brezskrbno nanjo vsezel. Dobil je zato seveda precej klofut in brc, tako da je jokajoč odšel. Zvečer pa je smuknil na angleško poslanstvo, kjer je slekel svoje bele, a sedaj zamazane hlače. Ko so hlače fotografirali, so dobili lepo kopijo važne listine. Seveda to ni bil nikak kuli, pač pa poslanški ataše, ki se je znašl tako izborni preleviti v kuliju.

V mongolskih peskih.

Ruski akademik Foersman popisuje v Krasni Zvezdi svoje potovanje v globino Mongolije: imel je nalogo sestaviti načrt zemljepisnega in geološkega raziskovanja dežele, katero bi se izvršilo v teku naslednjih deset let.

Mongolska prestolica se ne zove več Uruga, dobila je novo ime Ulan-Batir-Hoto, kar pomeni »Mesto rdečih junakov«. Naš novi avto

— pravi Foersman — je prehiteval počasne volovske vprege in velblode. Hiteli smo izbrati ugodno vreme pred letno vročino in smo se poslužili v to svrhu nenavadnega vozila. A tudi spomladansko mongolsko sonce je bilo prevroče za nas po meglemen Petrogradu. Samo mongol-vodnik se dobro počuti, ker je zaviti v debelo vatrano obliko! Pot gre v jugozapadni smeri ob reki Orhonu. Rumenorjava ravnina je polna peizžernih zakladov. To so tisočletni gorljivi škriljevci, ki ležijo v 60 m globokih in do 200 km dolgih plasti kar na cesti. Iz škriljevca se dobi strojno olje, smola, bencin in več dragocenih snovi.

Mongol, ki pase črede po neskončni planjavi, ne bi seved zverjel, da hodi po dnu nekdanjega oceana. Mi pa smo našli krasne okamenele kleče morskega raka, čeljusti kita, oklep velikanskih želv in zobe morskega volka. Cel teden smo bivali ob Bajan-Dabanu, »Bogatem slemenu«, kjer so našli l. 1922. Amerikanci prvega dinozavra. Narava je tako dobro ohranila v apneniu ostanke izumrlih strašil, da so našli v dinozavrovih jajih celo embrione malih živali. Mi smo našli več jajc in dve krasno ohranjeni čeljusti.

Naš avto leti zdaj po kameniti puščavi in visoko meče v zrak potovalce, zdaj težko pleza skozi mehki baržunasti peselek. Prebivalstva je nad vse malo. Od aula do aula (mongolska taborišča) je po 50–70 km. Gostoljubni gospodarji nas posadijo na preproge v šotoru, prinesejo pečeno jagnjetino, kobilje mleko in gosti čaj z mlekom. Kakor otroci otipavajo naše oblike. Saj so tudi otroci, ki se bojijo neštrelnih hudobnih besov v puščavi. Ob križiščih, na slemenih, ovinkih se vidijo povsod veliki kupi kamenja. Tukaj ležijo srebrni in bakreni novički, jagnjetina v smrdečih kosih in konjske glave. Veter zvija in razvija dolge kose rdečega in sinjega blaga na visokih drogih. To so darila mimogredučih potnikov, ki žrtvujejo besom darila, da jim priznanejajo.

Prekrižali smo kot prvi Evropeci puščavo doli do zapada proti vzhodu (vsi dosedanji raziskovalci so potovali na jug in jugo-vzhod od Ulan-Batir-Hote). Po slanih jezerih osrednje Mongolije so se pričeli graniti in bazalti. Nekoč so bruhal tukaj mogočni vulkani. Imajo še imena »ognjeni gori« in stojijo kar v vrstah kot 150–200 metrov visoki griči. Okoli ležijo tako zvane vulkanske bombe — kosi v zraku strnjene lame v obliki vretena. Okoli pa je vse runemo od krasne, čiste baržunaste plasti žvepla — tukaj čakajo milijarde na podjetne ljudi.

Iz moskovskih ječ.

»Rulj« piše, da je znašalo v polovici februarja število jetnikov v sovjetskih ječah: do 15.000 v Moskvi, 9000 v Petrogradu, 4000 v Odesi in 3000 v Kijevu. Po sovjetskih postavah mora vsak jetnik prejeti obtožnico ne pozneje kakor v štirih tednih po zaporu. Vend je prešel včerat sodniki: »preiskava ni zaključena« ali celo »preiskava ni pričeta« in potem sedijo »zločinci« več let v ječi »v evidenci Glavne Politične Uprave« (podobno je bilo pod carskim režimom). Mornariške upornike iz Kronštadta so poslali v Sibirijo, ultrajanske ječe so polne protisovjetskih »hetmancev«, v Moskvi sami pa sedi največ nekdanjih častnikov: tvorijo večjo polovico splošnega števila jetnikov. Pet poslopij moskovske gubernske ječe je prenapolnjenih. Zato so priredili posebno šesto hišo za zaprete duhovnike. Njih število znaša v Moskvi kakih 500 ljudi in so vse zapisani v »evidenco G. P. U.« Seveda sem niso všeti kaznjenci po drugih mestih evropske in azijske Rusije.

Morilci, ki zahtevajo nagrado.

Svet narodnih komisarjev v Moskvi je priznal doživljensko pokojnino 14 še živim morilcem carja Aleksandra II. o priliki 45-letnice atentata iz l. 1881. Med njimi je glavna Vera Figner, ki se je kot dijakinja udeležila atentata na carja, bila »pomilovana« v Sibirijo, pa še danes kot starka živi. Zdaj pa zahtevajo, vzpodbuden po tem zgledu, nagrado tudi morilci Nikolaja II. in njegove rodbine, katero so l. 1918 v Jekaterinburgu na zverinski način poklali, oziroma ustrellili, potem pa trupla počitali. Vložili so prošnjo, v kateri prosijo za priznanje »posebnih zaslug za blagor proletariata« in seveda tudi za pencijo. Prošnjo je podpisal v imenu vseh udeležencev Mihail Jurovski, nekdanji urar in sanitetski podčastnik, žid, ki je vodil umor.

Gostilna „Pri Fajmoštru“

priporoka za velikonočne praznike tale izborna vina:

Dalmatinsko belo z otoka Visa	ltr. Din 11-
črno	“ “ “ 11-
Štajersko belo	— — — “ 12-
Bizeljsko	— — — “ 14-
Rizling, ljutomerski	— — — “ 15-
Mozler iz ormoške graščine	— — — “ 17-
Burgundec (stari, iz leta 1921)	— — — 20-

Narava in ljudje

Izpreminjanje barv pri kameleonu.

Kot edini primer, da izpreminajo živali svecje barve, poznamo kameleona. Vendar je še mnogo drugih zastopnikov živalstva, deloma celo navadnih, ki tudi izpreminajo svojo barvo, večinoma pa le sezonsko, kot na primer hermelin in velika podlasica, ki sta poleti več ali manj svetljavkaste barve, pozimi pa bela. Navadna zelena žaba izpreminja tudi barvo svoje kože, kar pa zavisi večinoma od svetlobe, topote in vlage okolice. Tako je včasih svetlozelene barve, včasih pa temnosive. Kameleon, ki živi po južni Španiji in severni Afriki, pa zamore barvo svoje kože poljubno po svoji volji spremniti. Saj to izpreminjanje barv je njegova edina zaščita, ki jo ima pred sovražniki, ker je sicer jako neokreten in brez moči. Pa ne samo pred sovražniki, temveč tudi pred svojimi žrtvami, različnimi žuželkami, ki mu služijo v hrano, hoče biti popolnoma skrit. Poprej rdeče barvan zadobi naenkrat živozeleno barvo, kar da bi bil list na drevesu. Žuželka sede nanj nič hudega sluteča, pa že sproži svoj lepljiv jezik proti njej ter jo požre. Zopet potem postane nenadoma rjav kot drevesno deblo ali pa lepo rumen kot cvetje na drevo. Navidezno njegov silno komplikiran organizem je po temeljitem študiju nekaterih zoologov postal popolnoma enostavna stvar. Kameleonevne barve niso nič drugoga nego kromatofori nakopičeni v pigmentu, katerega je v njegovi koži vse polno. Rdeče kromatofore se nahajajo samo v svojih pigmentnih stanicah, ravno tako bele oziroma rumene in črne. Vsa ta pigmentna zrnca so potem v zvezi z živčevjem, tako da lahko svojlevljeno vpliva na barvo kože. To se pa vrši na ta način, da kontrahirajo vse pigmentne stanice razen onih, katerih barvo hoče zadobiti. Pri kontrakciji namreč dobi barva nekontrahiranih pigmentnih stanic tako premoč, da postanejo ostale barve skoraj nevidne. V kameleonovali so sicer zastopane samo kromatofore osnovnih barv, toda potom raznih kombinacij v kontrakciji je zmožen pričarati na svojo kožo različne nijanse in nerедko tudi na različnih delih telesa povzroči različne barve.

Pomen sestave zraka za življenje.

Tudi ozračje samo vpliva poleg drugih faktorjev tako na življenje posameznih živih bitij, zlasti pa na človeka samega, da mu celo prepreči njegov obstoj. Da so največje višine na zemlji nenaseljene, je treba v prvi vrsti pripisovati pomanjkanju kisika. Kisik je najvažnejši sestavni del zraka, ki omogoča vse življenje na zemlji. S prevzemanjem kisika se vrši proces gorenja, brez katerega bi bilo vso fiziološko delovanje izključeno. Saj življenje prav za prav ni nič drugega (v fiziološkem smislu seveda) kot gorenje. S hrano sprejemamo ogljik, ki se potem spaja z vdihanim kisikom, kar potem kot ogljikov dioksid oddajamo iz pljuč. Vendar pa menjava množine kisika v zraku, in sicer v mehjih, ki je za življenje še zadostna, ni toliko važnosti kakor dejstvo, da se pri večji množini kisika v zraku s tem zmanjša množina ogljikovega dioksida in drugih škodljivih primesi. Ravno tako je z ozonom, o katerem se navadno sliši, da je za organizem celo zdravilen. Ozon je sam po sebi zelo strupen plin, zdravilen pa le v toliko, v kolikor zmanjša njegova prisotnost število bakterij. Ozona se zlasti po številnih strelah mnogo nabere v ozračju. Enako važen kakor kisik, je za življenje dioksid, ki pride v prvi vrsti na rastlinstvo v poštev. Kar je za druga živa bitja kisik, to je za rastline ogljikov dioksid. Rastline namreč vdihavajo to ogljikov dioksid in izdikavajo kisik, ko se namreč pod vplivom solnčnih žarkov razkratra ta dioksid v ogljik in kisik. Tu opažamo torej obraten proces kot pri človeku na živalih. Ako bi se v zraku nabralo preveč ogljikovega dioksidu, bi imelo to le za slednje slabе posledice, a skrbi za regulacijo morje samo, ki absorberja vso onto množino, ki jo je preveč v zraku. Za rastline so dalje važni tudi vodenii hlapi v zraku in parni delci. Res je, da smatramo prisotnost prahu v zraku za skrajno škodljivo, vendar je ta neobhodno potreben za tvorbo dežja. Vodeni hlapi, ki se nahajajo v zraku, se morejo kondenzirati le okoli takih jader, kakor so

prašni delci. Če bi torej teh sploh ne bilo v zraku, tedaj bi se vsa vlaga zgoščevala na predmetih, ki so na zemskem površju, na naših oblačih, nas samih. Vse bi tedaj bilo vlažno za časa slabega vremena. Vendar bi samo voda za rastlinstvo in tudi za nas ne zadostovala, ker bi jo zlasti ne mogli uporabljati bodisi kot pitno vodo bodisi za drugo uporabo. Prašni delci v zraku pa so tudi še poleg tega zato važni, ker vsebujejo amoniak v obliki nitrita ali pa nitrita. Na ta način doverja dež z onimi prašnimi delci z rastlinstvo prevažne dušičnate spojine na zemljo. Ne ravno radi vlage, ker to dobi čeče od talne vode, temveč radi teh spojin je dež tako silno potreben za rastlinstvo. V enem litru deževnice nahajamo namreč pol miligramov amoniaka, kar je relativno jasno, v mestih vsebuje radi številnih tovaren, ki so v obližju, in radi večjega prahu znatno več, v tropih pa celo nad pol drugi miligram v enaki množini deževnice.

Etnološka ekspedicija na Grönland.

Pred kratkim se je na Danskem sestavila ekspedicija samih strokovnjakov pod vodstvom znanega etnologa M. Bangsteda. Proučevali bodo v vseh podrobnostih življenje grönlandskih Eskimov. Da bodo njih poročila tem bolj točna, bodo sploh vse prizore posneli na film, da tako ostane vse v živih slikah zapisano, kar je mnogokrat veliko več vredno, nego dolge suhoparne in še z vtisi avtorjev oprijete knjige, ki torej večkrat niso v stanu podati čitatelju popolne objektivne slike. Potom filmov pa si upa ekspedicija tudi toliko zaslužiti, da ji bodo povrnjeni vse stroški. Kot svoje glavno bivališče na Grönlandu so si zmisili Umanak, odkoder bodo od časa do časa delali večje ekskurzije na vse strani. Stalno bivališče so si zato izbrali, da pridejo s temošnjim prebivalstvom tudi duševno v stik.

Omejitev kretenizma.

Med najmanjše ljudi na svetu spadajo tudi kreteni, ki so pa abnormalno razviti. Pomajkanje tireoidina v golšni žlezzi povzročita patološki pojav, ki je sporadično razširjen na gotovih ozemljih

Zbiraj - štedi!

pričnost je tu! Ako si kupite perilo in krasno pomladansko obleko pri tvrdki

Drago Schwab - Ljubljana

si prištedite takoj lep znesek. — Prizna se Vam
20 % POPUST!

Cerkveni vestnik

SLOVENSKA ZLATA KNJIGA.

Ko se je pred leti začela zlasti na prizorišču slovenskih posvetitev presv. Srca Jezusovega, so se za posamezne narode in države kmalu ustanovila posebne »narodna tajništva posvečenja družin«, ki so prevzela vodstvo in organizacijo celega gibanja v svojih okoliših in ki so zlasti začeli zbirati vse posvečene družine v tako imenovane »Zlate knjige«, ki se v trajen spomin hranijo v glavnih narodnih svetiliščih Sreca Jezusovega, večinoma pa v samostanu in kapelici presv. Sreca v Paray le Monialu, kjer je živel sv. Marjeta Alakok in je bil položen začetek tega gibanja. To gibanje se je danes že tako razširilo po vsem svetu, da obsega nad 20 milijonov družin in se širi vedno dalje, posvečevanje zlasti po »Apostolstvu molitve«. Tudi med Slovenci je postal že precej znano in je bila že dolgo želja vseh poklicanih krogov, naj bi se ustanovilo tudi za Slovence posebno narodno tajništvo, ki bi vzel pri nas vso akcijo v roke in enotno uredilo. To se je zgodilo lanskoto letu, ko je obenem z ureduštvom »Glasnika presv. Sreca Jezusovega« pri o. jezuitih v Ljubljani začelo poslovati »Osrednje tajništvo posvečenja družin«, ki je kmalu dobilo podružnico v Gorici za slovenske družine v Italiji. Uspeh obojnega dela je bilo, da se je število družinskih posvetitev mahoma dvignilo in je doseglo do konca leta 1925 že nad 6000 družin, priglašenih za »Slovensko Zlato knjigo«. Število je tudi po novem letu neprestano rastlo in to zlasti zadnjem mesecu, ko je bilo razglašeno, da napravimo Slovenci privratak po vsemi svoji romanjem v Paray le Monial in se tedaj izpolni splošna želja, da tudi naš narod položi kot narodni dar svojo prvo Zlato knjigo na oltar prikazovanju presv. Sreca Jezusovega. Posvetitev družin se v sednjem času po mnogih župnih tako pomočile, da so mnogi dušni pastirji imeli polne roke dela, da so mogli ustreziti vsem prošnjam. Zlasti lepo je, ker se je zadnji čas ta posvetitev razširila tudi na posvetitev vseh družin: župnih, samostanov, šol, katoliških protestantskih organizacij, orlovskega odseka, Marijinih družb, tretjerednih skupščin itd. Poročilo o izvršenih slovenskih posvetitvah so iz mnogih krajev naravnost ganljiva in spodbudina. — Ureditev in priprava Zlate knjige je zahtevala zadnje čase toliko dela, da so bile par tednov tri moči neprestano zapošlene. Je pa iz tega nastala tudi lepa knjiga, ki bo trajen kras in spomin na izvršene posvetitev in izraz globokega pobožnosti našega naroda do presv. Sreca Jezusovega.

Knjiga obsega sedaj 11.365 priglašenih slovenskih družin, ki so na svojem domu postavile prestol Sreca Jezusovega in se Mu slovesno posvetile. Razdeljena je na štiri dele po deželah, kjer prebivajo priznane družine: Slovenija, Italija, Avstrija, Združene države severne Amerike. Vsak oddelek kras lepa naslovna slika Sreca Jezusovega z rdečim napisom in je razdeljen na škofoje in nadškofoje dotedne dežele. Po škofovih se vrste posamezne župnije v abecednem redu in v vsaki župniji podatki oih družin, ki so priglašene posvetitev. Vse družine so pisane s pisalnim strojem, kar daje celu knjigi lepo enotnost in monumentalen značaj. Spredaj na prvi strani je slovenska dedikacija vpisanih družin, nato sledi poseben list s podatki posvetitev škofovskih domov vseh petro slovenskih škofov. — Knjiga je vezana v lepo rdeče usnje z zlatimi napisimi in zgoraj pozlačenim robom ter jo krasijo trakovki v slovenskih barvah. Odlikuje se po plemeniti preprostosti in strogo izpeljanem umetniškim okusu.

Zanimivo je objavljeni pregled, koliko družin se je iz posameznih krajev pravčasno priglasilo in bilo sprejetih v to našo prvo Zlato knjigo.

Škofta ljubljanska. Mesto Ljubljana: sv. Peter 37, stolna župnija 16, sv. Jakob 12, frančiškani 10, Trnovo 4. — Ljubljanska okolica: Sostro 142, Vič 48, Zelimlje 47, Rudnik 80, Sv. Jakob ob Savi 16, Preska 10, St. Vid 8, Polje 3, Ježica 1, Smartin 1. — Cerknica: Stari trg 1. — Kamnik: Dob 201, Domžale 157, Kamnik 106, Sp. Tuhinj 92, Zg. Tuhinj 48, Rova 48, Vranjapeč 47, Stranje 37, Selca 23, Mekinje 22, Homenec 19, Nevje 12, Komenda 3, Mengš 2. — Kočevje: mesto 1. — Kranj: Tržič 111, Matičica 94, Naklo 67, Križe 60, Lom 58, Gorič 57, Sentjur 7, Trboje 7, Kranj 1. — Leskovec: Cerknje 69, Kostanjevica 16, Sv. Križ 10, Sv. Duh 2, Raka 1. — Litija: Smartin 154, Stanga 54, Sava 12, Radec 11, Zagorje 7, Prežganje 5. — Loka: Selca 54, Zelezniki 54, Škofta Loka 35, Dražgoš 14, Stara Loka 8, Stara Oslica 7, Ziri 3, Trata 1, Zajilov 1. — Moravče: Ihan 57, Dol 55, Brdo 81, Moravče 27, Vače 2, Peče 1. — Novo mesto: Šmarjeta 218, Šmihel 182, Šempeter 159, Brusnice 25, Novo mesto 1. — Radovljica: Gorje 172, Dovje 171, Leše 38, Breznicna 17, Kamna gora 16, Zasip 8, Kranjska gora 1. — Ribnica: trg 511, Dobre polje 242, Sodražica 229, Škocjan 118, Turjak 18. — Semič: Metlika 485, Adlešič 7. — Šmarje St. Vid pri Stični 218, Kopanji 66, Višnja gora 36, Šmarje 9. — Trebnje: 401. — Vrhnik: Podlipa 3, Crni vrh 1. — Zužemberk: Ambras 69, Šela 42, Ajdovec 4.

Škofta lavantinska: Maribor levi breg: frančiškani 49, Gor. Sv. Kungota 21, stolna v Mariboru 16, Sv. Marjeta ob Pesnici 16, Sv. Peter 9, Kamnica 6. — Braslovče: 199, Sv. Andrej nad Polzelo 15, Sv. Jurij pod Taborem 10. — Celje: mesto 23, Sv. Peter v Savinjski dolini 23, Teharje 9, Griže 5, Zalec 2, Galicje 1. — Dravsko polje: Fram 20, St. Janž 9, Sv. Lovrenc 4. — Gornjigrad: Nova Štifta 116, Nazaret 42, Solčava 25, Možirje 22, Luče 15, Šmihel 3, Redica 2. — Jarenina: Sv. Ilj 27, Jarenina 22, Sv. Jakob 21, Sv. Jurij 5. — Konjice: trg 334, Prihova 46, Sv. Jernej 12, Kebelj 4, Zreče 2. — Kočje: Piščana 52, Dobje 23, Podsreda 7, Kozje 1, Planina 1. — Laško: Sv. Lenart 15, Laško 6, Trbovlje 2, Loka 1, Jurklošter 1. — Sv. Lenart v Slov. goricah: Sv. Boštjan 12, Sv. Anton 11, Sv. Jurij 1. — Ljutomer: Gor. Radgon 40, Mala Nedelja 20, Ljutomer 3, Veržej 1. — Marenberg — Maribor desni breg: Sv. Magdalena 193, Ruše 2, Sv. Lovrenc 1. — Nova cerkev: Sv. Martin 28, Sv. Jošt 8, Dobrna 5, Vojnik 4. — Ptuj: Hajdina 53, Sv. Andrej 7, Sv. Lovrenc 8. — Rogatec: Sv. Križ 34. — Slov. Bistrica: Laporje 26, Sv. Martin 19, Studenc 15, Črešnjevec 10, Makole 9, Majšperk 1. — Šmarje: Kalobje 2. — Velika Nedelja: Sv. Tomaž 414, Svetinje 365, Središče 12, Ormož 2. — Videm: Zdole 160, Piščane 86, Sromlje 6, Brežice 1, Rajhenburg 1. — Vučenica: — Završe: Sv. Andrej 123, Završe 17, Sv. Vid 11. — Drvograd — Mežiška dolina: Kotje 2. — Dol. Lendava: Crenovci 1. — Murska Sobota.

>SLOVENEC, dne 3. aprila 1926.

ITALIJA. — Gorjška nadškofta: stolna župnija 7, Sv. Ignacij 9, Sv. Vid 4, Sv. Rok 3, Ravnica 20, Idrija ob Bači 8, Kamnje 13, Osek 1, Sv. Peter pri Gorici 1, Sv. Lucija ob Šodi 68, Levpa 2, Bilje 7, Avče 62, Podbrdo 27, Vipava 6, Stomaž 24, Batuje 34, Solkan 18, Novaki 74, Cernice 6, Gor. Tribuša 2, Lekovec 5, Tolmin 260, Volče 120. — Ljubljanska škofta: Studeno 23, Suhorija 89. — Triška škofta: stolna 4. — Reška škofta: Knežak 136, Jelšane 38.

AVSTRIJA. — Krška škofta: Apače 2, St. Janž v Rožu 1, Šmihel 21, Sveče 1, Borovje 1, Pliberk 18, Vogrče 19, Rožek 1, Sv. Miklavž 1, Ziljska Bistrica 1, Žubek 4.

ZDRAVJE DRZAVE. — Nadškofta Newyork: slovenska župnija sv. Cirila in Metoda 51.

Ako računamo na eno družino povprečno po 8 do 10 članov na lahko storimo, ker so med njimi nekatere številne družine (župnije, društva itd.), vidimo, da po tej Zlati knjigi manifestira 90 do 100 tisoč Slovencev za idejo socialnega kraljestva presv. Sreca Jezusovega v smislu zadnje okrožnice sv. očeta Pija XI.

Zal, da je mnogo družin zakasnilo napovedani rok za priglasitev in zato niso mogle biti več sprejeti v to prvo knjigo. Vse te in naslednje, ki se priglasijo, bodo vpisane v drugo Zlato knjigo, na katero bo treba kmalu mislit. Naj bi bila tudi ta tako lep v velikosten izraz globokega češčenja presv. Sreca Jezusovega na našem narodu. Vse nadaljnje priglase sprejema »Tajništvo posvečenja družin« za Slovenijo v Ljubljani, Zrinjskega 9, za Italijo: Gorica, Via Torrente-Mollino, kjer se dobre tudi vsa potrebna poslana in tiskovine.

Člani Krške moške Marijine družbe se vabijo, da se zanesljivo polnoštevno udeleže nočnje velikonočne procesije v Kržankah. Od te dolžnosti more kongregantni odvezeti le slučaj bolezni. Pričetek ob pol osmih zvečer. Sveče se dobre kakor vsako leto tako tudi letos pri stranskem cerkevnom vhodu.

V cerkvi sv. Jožeta bo pobožnost vstajenja veliko soboto ob pol 8 zvečer. Kongregacije so vladivo vabljene, da se je udeleže Sveče za procesijo se dobre pri cerkvenih vratih.

Naše dijaštvu

Naš dan. Cilj: Grmada. Zbirališče: 5. IV. ob 1/2 na gorenjskem kolodvoru. V slučaju slabega vremena se vrši sestanek istega dne ob 10 dopolne v navadnih prostorih.

Sporini teden

Veliki boj na Semmeringu je končan. Prvotno je dobil Spielmann, drugo Aljehin, tretje Vidmar. Spielmannova ne štejejo v prav prvi razred, formalno njegova je zelo nestalna; sedaj je bil v izborni. Aljehin in Vidmar sta v prvi polovici turnirja imela nekaj nezasluženih neuspehov, sicer bi bila delce pred drugimi.

Ne po šahovski deski, pač pa s bodiljkami po ledu zna izborni skakati kanadski mojster Taylor. On je doslej edini, ki more s bodiljkami dresati po ledu težke voje mojstrovščine. Presenetljivo so njegovi skoki, z največjo lahkoto skoči čez enajst sodov.

Spet druge vrste prvak je Nemec Frangen, ki je lani v minuti stenografsiral 440 zlogov, svetovni rekord.

Misel sporta prodira zmeraj bolj. V Italiji na primer imajo sportniki, če jih je le pet skupaj, od 1 aprila naprej iste voze olajšava kakor vojaške osebe. — Nemški predsednik Hindenburg je prevezel protetorat nemških bojnih iger, ki se vršijo od 4. do 11. julija. — V Harkovu v Rusiji se je vršil kongres, ki je premotril vprašanje sporta in telesnih vaj. Ugotovili so, da je sport v Rusiji danes dobi bolj razširjen kakor je bil pred vojno; celo kmetje, ki se zanj včasih sploh niso nič zanimali, se ga zmeraj bolj oprijemijo. Samo v Ukrainski je danes 1151 sportnih društev z 82.000 člani, od katerih je 32.000 žensk; število učiteljev sporta in telesne kulture sploh gre nad tisoč, 250 tisoč šolskih otrok goji redno sportne vaje. — Danes in jutri se vrši v stadionu pariškega predmestja Pantin nogometna tekma med nemškim in francoskim delavskim klubom. To ne bo samo sportna prireditev, temveč hkrati tudi velika pacificiščna demonstracija. Delovski listi vabijo pacificiste, naj pridejo vsi tekmo gledati. — Olimpiada delavev se bo vršila letos na Dunaju, drugo leto pa v Pragi. — Mednarodni olimpijski odbor prirebuje program amsterdamske olimpiade leta 1928. Oficielna otvoritev bo 30. junija, zaključek pa 24. julija. Kakor dobesed zmeraj se bodo tudi pri tej olimpijadi nogometne tekme že prej začele, 20. junija. V dnevnih, ko ne bo nogometna, bodo igrali hokej, nato pa tenis — če bo sploh na programu — in sabljanje. Z atletiko pričnejo 9. julija, potem pride na vrsto jadranje, veslanje in kolesarstvo. Vmes bodo plavalci, boksari in jahali. Telovadba bo olimpiado zaključila. Mednarodni kongres tenisa v Parizu je postal olimpijskemu odboru spomenico, v kateri navaja pogoje za sodelovanje; če bodo pogoj spremenjeni, se bodo tekme v tenisu vršile, sicer pa sodelovanje, da e požurijo s svojimi prijavami.

Avtomobilski oddelek na letošnjem ljubljanskem velesejmu. Dosedaj so se vršili ljubljanski velesejni vedno v jeseni. Mesec september ni najugodnejši za razstavo avtomobilov. Letos pa se vrši mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani ob 26. juniju do 5. julija. Baš ugodni termin za večjo avtomobilsko razstavo, katera se namerava prirediti. — V Sloveniji je avtomobilski sport zelo razvit, ne zaostaja pa tudi motociklizem. Smotreno delovanje ljubljanske sekcije Avto-kluba in Motosaveza je veliko pripomoglo h tem uspehom. Slabe ceste v zadnjem času seveda ne dajejo vspodbude k nadaljnemu razvoju. Upamo, da se bo naša cestna mizerija kmalu zboljšala. Zanimivo je, da se vrši v času velesejma tudi mednarodna alpska tekma. Vozači bodo paširali Ljubljano. Tako so danii vsi predpogoj, da naša razstava dobro izpadne. — O razvoju avtomobilizma in motociklizma v Sloveniji je informirano tudi tajništvo mednarodne zveze avtomobilskih konstruktorjev v Parizu. S posebnim odlokom je priznalo važnost avtomobilskih razstav v Ljubljani in priporoča udeležbo svojim članom-tvornicam. — Obeta se nam pestra revija najrazličnejših izdelkov evropskih in amerikanskih tvornic. Interesenti bodo imeli dovoljno izbiro, kupili si bodo na razstavi voz, ki bo odgovarjal okusu, uporabi pa ne.

Suzani so ponudili 12.000 funtov, to je 3 milijone 318 tisoč dinarjev, če gre za tri meseca v Ameriko in nastopi vsak večer na odru deset minut. Pa noče, ker hčete ostati zvesta amaterstvu. No, no! Ni tako natančno.

Sest narodov je tekmovalo v teku cross-country v Bruslju; zmagal je Anglež Harper v 44:17.4. — Houben se je v Evropi spet popravil. V Dordmundu je zmagal v teku na 50 m v 5.8, v teku na 80 m pa v 8.4; pri isti prireditvi je pretekel dr. Peitzer 1000 m v 2:41. — Finec Lindquist je skočil v halli brez zaleta 1.52 m visoko. Hakola pa 3.23 m v daljavo, tudi brez zaleta. — Ritoła je prorabil za 3000 yardov 7:44.2. — O Hoffu beremo, da je skočil v St. Louisu s palico 18 čevljev in 8 palcev; preračunili smo in dobili natančno 4.1656 metrov, listi pišejo 4.16 in 4.168. — Hoffov dvoboj z Osbornom ni pokazal, kdo je boljši. Ker je še dobi drugih izvrstnih mnogobojnikov, je povabil švedska atletska zveza najboljše na tekmo, ki se bo vršila v stockholmskem stadionu 21. in 22. julija ali pa v začetku septembra. Povabiljeni so: Finec Wahlstedt, Amerikanec Osborne, Finec Yrjala, Šved Peterson, Norvežan Hoff, Estonec Klumberg, Francoz Sempé in Šveda Jansson in Fastén. Osborne je že obljubil, drugi bodo tudi prišli, samo Hoff je nesigurem. Od 2. do 6. julija bo tekmoval v ameriških prvenstvenih bojih, do 15. julija ima dovoljenje za nastope v Ameriki. Je pa precej trist na ker se mu v Ameriki izborno godi, moradne ne bo hotel priti. Je pa še sicer amater.

Pristna švicarska vezenina
se dobi v izdevovalnici najrazličnejšega
perila
M. Alešovec, Ljubljana

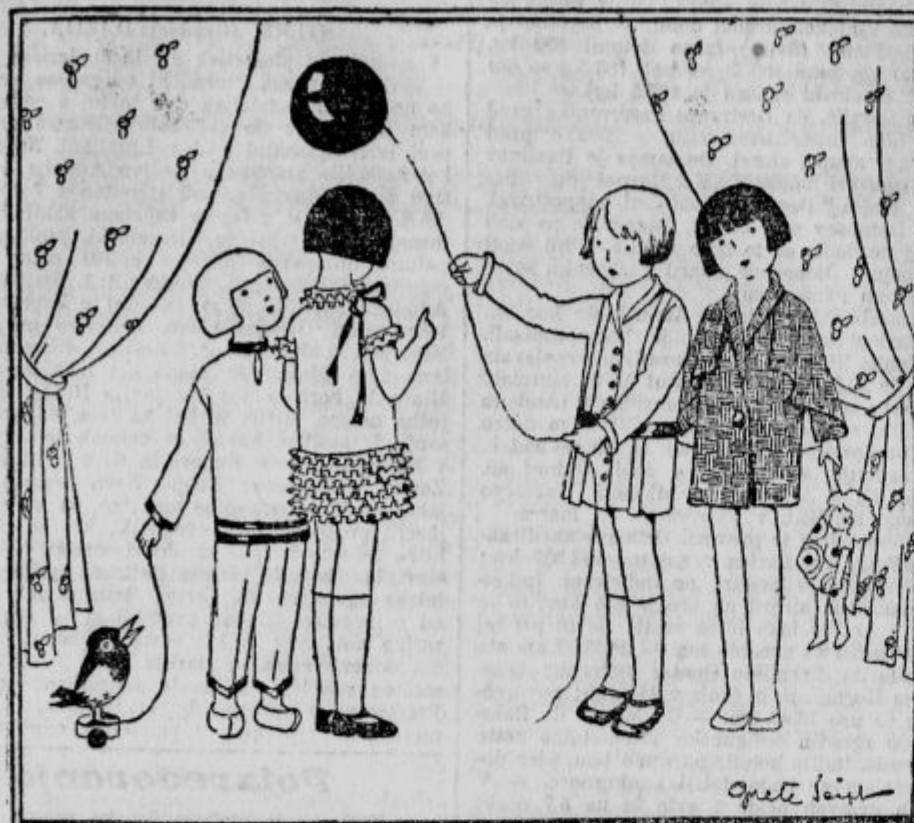
Cankarjevo nabrežje L
Noviteta v vezenini in perilu

Dva nova lahkoatletska rekorda poročajo: Francoz Arnout, lahka teža, dvoročni poteg 100 kg! in dvoročni sunek 128.5 kg. — Dunajčan Glück prav dobro dela: 95 kg dvoročno težno, 102 in pol kil poteg!, 130 kg sunek; tudi 140 kg je dal prost na prsi, pa jih ni mogel sumiti. To je dobro za Beckera, bo vsaj konkurenca dobril. — Rigoulot je v Chaux-de-Fonds (Švica) težno dvignil 100 kg, potegnil 120 kg, sunek 160 kg; sunek 166 kg se mu ni posrečil (svetovni rekord je 165.5 kg).

Sedaj pravijo, da Descamps nasprotuje pred začetkom boja hipnotizir; zato je Drake pred Paolinom kar skupaj zlezel. Descamps je Paolinov manager (izgovori mnenčir

Moda

OTROSKE OBLEKCE ZA POMLAD.

Oprete Šajk

Že kar nujno je, da mislimo na nove oblekce za otroke. Na tem polju seveda ni nikoli dosti novosti, tem manj, ker bi bilo prav neokusno, če bi delali otrokom obleke po modi. Časih že gre, da se tudi pri otrokih spomnimo mode, vendar ne moremo imeti pri otrokih »gospa in gospodov«. Čim bolj preprosta je otroška oblekca ali suknjica, tem lepša je. Tudi blago ne sme biti prav po modi. Otroška oblekca mora biti vedno svelte in veselje barve in se mora dobro prati — potem je oblekca zares za otroka. Če otroško oblekco »načičkaš« z vsem mogočim in nemogočim, je zelo neokusna in se tudi ne da prati. Le prav preprosta oblekca, ki je prav malo in v duhu otroka okrašena, je zares otroška. Dandanašnja moda za otroke je pa še prav posebno preprosta in zato prav ljubka in prisrčna. Najprikladnejše barve za otroške oblekce so: svetlomodra, svetlolilasta, rdeč-kasta, rumenkasta, modrikasta. Če združiš dvoje teh barv, je oblekca tem lepša. Za na cesto je še zmeraj najlepša temnomodra »mornariška« obleka. Ker so otroške obleke že sploh kratke, imajo trgovci dosti dobička, saj vedo, da bo oblekca kmalu prekratka in bo treba novega blaga. Materam, seveda, to ni tako všeč. A nekaj dobrega imajo kratke oblekce: otrok se dobro počuti v njih, ker ga ne ovirajo pri hodi. Preveč kratkih pa nikar, posebno za dekleta iz višjih razredov ne. Na sliki vidiš nekaj primerov za otroške oblekce. Vidiš dečka v suknjici, ki jo s priborom nosi v deževnih dneh, posebno v jesenskih. Dekletce poleg njega ima suknjico s pelerino. V drugi skupini pa sta deček in deklica v zares otroških oblekcah, in jima je

kar videti, da se dobro počutita v njih. Ne kupuj otrokom preveč oblek; odrastejo in kupiti moraš nove in pa razvadiš jih preveč, da postanejo izbirčni in preveč gizdalinski. A mati sama glej, kako se oblačiš in nosiš; otrok bo tak, kakršna si ti. In če bo slab, bosta trpela oba!

OBLEKCE IZ ČRTASTEGA BLAGA

so prav pripravne za sport. Črtasta je pa letovska svila in volna. Te obleke napraviš v obliki žempra in imajo tudi šale krog vratu. — Posebno v modi so pa blagovi z vzorcji. Vseh vrst svile so polne vzorcev in ti vzorci so obenem tudi okras za obleko. Zato jih napraviš prav enostavne in so lepe, okusne in poceni.

Krojaškega vajenca
ki se je že nekaj časa učil, sprejemljen takoj v nadaljnje učenje. — L. REBOLJ v Kranju. 2166

2 sedlar. pomočnika
sprejemnem. Nastop službe takoj. — FRANC ISKRA, Sap 14 — Vrhnik.

Poravnajte naročnino!

Pisarniška moč
veča tudi nem. jezik v govoru in pisavi, išče mestna. Nastop takoj. — Cenj. ponudbe upravi lista pod »Pisarniška moč«.

VAJENCA
sprejemem za sedlarsko in ličarsko obrt takoj. LEO ŠUSTERŠIČ, Dunajska cesta 41. 2261

TOVARNA MILA
»Palmolive«, Pariz rabi ZASTOPNIKE za Ljubljano in vsa veča mesta. Resne ponudbe je poslati na »Francoski Magazin«, Osijek, generalno zastopstvo za vso državo. Prednost imajo oni, ki posedujejo lastno delavnico in ki bi prevezeli na lastni račun. 2283

Dva akordanta

katera sta popolnoma samostojna in izvežbana v izdelov. vseh vrst opeke, se čimprej pod ugod. pojmi sprejmeta. — Tozadnevi ponudbe naj se naslovijo naravnost na: »Centrala obč. opokarniških podjetij«, Gor. Radgona, katere ponudbe naj bodo opremljene s primer. dokazi o usposobljenosti. 2283

Singer Šivalni stroji

so znani po vsem svetu kot najboljši

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

SINGER ŠIVALNI STROJI

SO ZNANI PO VSEM SVETU KOT NAJBOLJŠI

Na
debelo!
Na
drobno!

Prepričajte se, da je edino pri tvrdki

Zalta & Žilič

najcenejši nakup železnine in največja zalog stavnega materiala in traverz ter betonskega in drugega železa kakor tudi okovja za stavbe in pohištvo. Velika zalog portland-cementa in srešne lepenke. Kuhinjske potrebščine in vsi v železniško stroko spadajoči predmeti.

trgovina
z železnino

Ljubljana
Dunajska cesta 11

Postrežba točna!
Brezkonkurenčne cene!
Ceniki na razpolago!

Kupi se HIŠA

v Ljubljani, tudi v predmestju, v ceni od 100 do 200 tisoč Din. Zeli se bližina cerkve in tramvaja. Ponudbe upravi lista pod »Ugodna prilika«.

Enonadstr. hiša

z vrtom, v Krškem, pravna za trg. lokal, se proda. - Dopise na: Lena AUMAN, Krško. 1931

NAPRODAJ bo v ponedeljek 5. t. m. ob 2. uri popoldne na javni dražbi

HIŠA

S SADNIM VRTOM

v Stražišču pri Kranju 26.

Malo POSESTVO

naprada blizu Petrovč pri Celju za 20.000 Din.

Poizve se: Škojca ulica

št. 17, Ljubljana. 2319

ZIVČNO BOLNI

in oslabeli! Od duševnega in telesnega dela izmučeni! Rabite preizkušenje. - Leucithin kroglice z železom! Stekl. 24 Din. Izdeluje v razpoložju z navodilom samo lekarji HOCEVAR, Vrhnika 23.

ORKESTRIJON

velik, lep, z elektr. pogonom (Streichorchester),

in druge lepe godb. avtomate na učet ali elektr., oddamo zaradi pomajkanja prostora skoraj ZASTONJ. - A. RASBERGER, zaloga gramofonov in plošč, Ljubljana, Tavčarjeva (Sodna) ulica 5.

Postanski zaslužek

primerno za vsakogar.

Pojasnila proti znamki za

1 Din. »Propaganda«, re

klamna družba z o. z.

Ljubljana - Ščenburgo

ulica št. 7/II. 2128

FANT

ki ima veselje do VRT-

NARSKIE OBRTI, se takoj sprejme. Zglaši na

se pri IVANU ŠAVNIK,

KRANJ. 2182

Koruzo za krmo

in OTROBE oddaja naj-

ceneje veletrgovina A.

VOLK, Ljubljana, Reslje-

va cesta 24. 2185

NAPRODAJ TOVORNI

-FIAT-AUTO

dvtoski, in 1 »FIAT«

enotoski. - Ponudbe na

Textilia d. d., Ljub-

ljana, Krekov trg 10.

Semenski oves

ječmen, deteljo, lucerno,

različne trave in peso

ima na zalogi

Fran Pogačnik

Ljubljana, Dunajska c. 36

Vsakovrstno

Zlato kupuje

po najvišjih cenah

černe, juvelir, Ljubljana

Wollova ulica št. 3

PODRUŽNICO

manufakturne trgovine

oddamo proti jamstvu v

Novem mestu, Kranju in

Ljubljani. Reflektanti z

lokalom imajo prednost.

Ponudbe na poštni pre-

dal 160, Ljubljana.

DRUZABNIKA

z jamstvom ali strokov-

njakim ali strokovnim pri-

pomoči spremem v dobro

vpeljano manufakturno

trgovino v Ljubljani.

Ponudbe na poštni pre-

dal 157, Ljubljana.

Štampilje

S. PETAN, Maribor.
Nasproti glav. kolodvora.

»ILIRIA«, Kralja Pe-
tra trg št. 8, tel. 220.

premog, dryva,
KOKS, CEMENT. 1241

Zastopniki

za razpečavanje švicarskega SIRA se sprejmejo v vsakem kraju pod usod. pogoj. - Pism. ponudbe pod »SIR« na »Propaganda«, reklamna družba z o. z., Ljubljana, Ščenburgo ulica 7/II. 2128

MEHKA DRVA

jeleva, smrekova, lipova in slična za kurjavo, potrebujemo večje količine. Ponudbe na naznako količine ter cene po vagonu od kg 10.000 proximo na naslov Friedmann i Šterk, Zagreb, Starčevičev trg št. 11. a. 2206

SE MENA

z največjim količinom ter najboljšimi vrste FIŽOLA in GRAHA debite pri tvrdki

JOSIP GAGEL, Ljubljana

(Hotel Lloyd). Zahtevata cenik

NAJUGODNEJŠI

nakup in prodajo

zemljišč, stavbi, dr.

posreduje »Agrarni biro

- Ljubljana, Ščenburgo ulica 7/II. nasproti pošte.

Preklic nalogov vedno možno, nihče ni vezan na kakve odpovedne roke. - Običajna provizija plačljiva samo ob sklepni kupnji z našimi interesenti. - Kdor prodam sam, ne plača nič. - Kupoprodajne pogodbe brezplačno!

Dvonadstropna hiša

na prometnem kraju v CELJU — pripravna za

vsako obrt ali trgovino,

se poceni prodaja. Ponudbe na Lovro Čremožnik,

Celje, Kralja Petra cesta

št. 28, II. nadstr. 2093

Oddasta se dva krasna

trgovska LOKALA

pripravna za modno in

manufakturno trgovino na

glavni promenadi v sredini letovišča na Bledu.

Pojasnila: A. WÖFLING

BLED. 2074

Prostovoljno se proda

HIŠA z vsemi gospodar-

poslopiji, sadnim vrom in

3. njivami v bližini, vse

ob cesti v Jurkivasi pri

Straži. Več pove Mihal

Strumbelj, kovač, Dvor

pri Žužemberku. 2103

ZAHVALA.

Bencin - motor

2 K. S. ležeč, kompl., več slamoreznic, razne matilnice, več sto steberčkov za ograje, razni posamezni deli kmetijskih strojev se dobre pri

A. KREMŽAR

delav. kmetijskih strojev, Šent Vid nad Ljubljano.

Damski slamniki

najnovje oblike — po konkurčni ceni se dobijo, kakor tudi sprejemajo starci v preoblikovanje v tovarni ALOJZ ŠKRABAR, Domžale.

Gričar & Mejac

Ščenburgo ulica. Pravil. ang. gumiplačči od 200—. Din naprej. Nepremočljivi lodni za pelerine, plašče in športne oblike. 1286

PREMOG - ČEBIN

Wollova ulica I/II. — Telefon 56

VENOTOČ

»GRAJSKA KLET«

Mestni trg št. 13 — toči za Velikonočne praznike

pristna in pitna vina po znižanih cenah. Črno lit. 10.—, belo 11.—Din, ručne 13.—, belo fino 15.—Din. Za mrzla jedila je

preskrbljeno. Čaj in kava!

KOLO

za dečka ali za manjšo osebo staro, posamezni naprodaj. — BAJC, Krizevniška ulica št. 6.

ZAHVALA.

Tem potom vsem, ki so spremili na njeni zadnji poti našo premilo mamico

Marijo Velepič

iskrona zahvala. Posebno zahvalo izrekamo g. primarju dr. Blumauerju za njegovo pozdravljalo in trud v teme bolezni. Srčna zahvala tudi cenjenim rodinbam Stritarjevi, Mohoričevi in Ivanovi za tolažbo v skrb v bolniči.

IVAN, RUDOLF, ANICA.

Zahvala.

Za mnogočestilne dokaze iskrenega sočutja ob smrti našega srčnoljubljenega soproga, očeta, deda, pradeda, strica, tista in svaka, gospoda

Tomaža Brčića

bivšega pleskarja in posestnika

se vsem najprisrčnejše zahvaljujemo.

Posebno zahvalo pa še izrekamo »Sokolskemu društvu« v Stepanji vasi, gospodinom Stanovščem tovarisci v domaćini posestnikom za cvetje in častno udeležbo pri pogrebu, dalje se zahvaljujemo starosti JSS g. Eng. Ganglu, gerentu g. Turk in dr. za udeležbo pri pogrebu.

Tako obila udeležba pri pogrebu in številne sožalne izjave so nam bile v veliko uteho v teh težkih dneh.

V Stepanji vasi, dne 3. aprila 1926.

ZALUJOČI OSTALL

Motvoz (špaga)

se dobi po tovarniški ceni

Konopjuta d. d.Skladišče: Gospodarska cesta št. 2
(nasproti Figovcu)**KRAPINSKE TOPLICE**

tik Zagreba, Hrvatska, 42°C termalna voda in blato zdravita revmo, trganje, ischias, ženske bolezni itd. Stanovanje s popolno oskrbo dnevno 50 do 80 Din za osebo. V času pred in po sezoni znatni popusti. Vojaška godba in druge zabave. Kopeli v hiši. Lastna električna razsvetljava. Podrobna pojasnila in prospekti daje kopališka uprava Krapinske toplice.

Priporoča se

Parfumerija »STRMOLI«
Ljubljana — Pod Trančo št. 1

KLOBUKE

V vseh modernih barvah iz veline DIN 68-, moderna obilka 76-, iz zajete dilake 150-, specijaliteta „ITA“ 240-, iz slame navadni 24-. Girardi 29-, boljši 48-, fini 80-, Manila 120-, Panama 240- razpoložljiva.

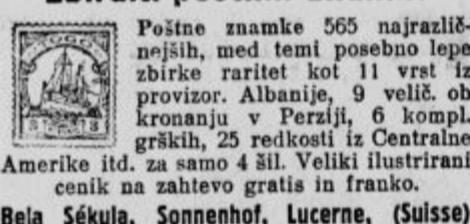
Valetgovina R. Stermecki, Celje št. 18

Vzoreci manufakture se posljejo na ogled, ilustrirani cenik z čez 1000 slikami čez razne domače potrebščine pri zastoni. Kdo pride z vlagom, dobri nakupu primočrno povratite vožnje. Trgovci engro cene. :: Trgovci engro cene.

Kavarna „LEON“
Kolodvorska ulica štev. 29.

Naznanjam, da sem dobil pristna štajerska in domača VINA. Čez ulico 1 Din cenejsa. Vsako uro na razpolago mrzla in gorka JEDILA. Vhod tudi iz Miklošičeve ceste, nasproti sodnije. - Kavarna ob 4 zjutraj odprtta. - Za obilen obisk se pripomoreča in želite vesele velikonočne praznike

Leon in Fani Pogačnik.

Zbiralci poštnih znamk!

Vrtnarja, elektrotehnika, pomočnika elektrotehniku in mizarja sprejme takoj v službo prizenska OKROŽNA BOLNICA I. reda v PRIZRENU.

Reflektanti morajo dokazati, da so odslužili vojaški rok, da so samci in ne smejo biti pod 20, niti nad 30 let stari. Predložiti morajo prošnjo po predpisih člena 12. zakona o civilnih uradnikih in ostalih drž. uslužbencih ter prošnji priložiti vse dokumente, ki jih zahteva omenjeni zakon.

Razen plače, navedene v omenjenem zakonu, bodo imeli dotični v bolnici brezplačno hrano in stanovanje.

V prošnji je treba navesti, če je prosilec absolvent kakve strokovne šole, v nasprotnem slučaju pa s spričevali dokazati daljšo praks. Prosilec, ki bo sprejet bo o tem brzojavno obveščen in bo moral službo takoj nastopiti.

Prošnja mora biti kolkovana s kolekom 5 Din, ostale priloge pa kakor zahteva to zakon o taksah.

Iz pisarne prizenske okrožne bolnice v Prizrenu, dne 28. marca 1926.

Dreta vseh vrst

po tovarniških cenah

Konopjuta d. d.Skladišče: Gospodarska cesta 2
(nasproti Figovcu)**Še je čas!**

da si nabavite za Velikonočne praznike po nadve ugodni ceni lepe in trpežne SPOMLADANSKE OBLEKE — POVRŠNIKE in OBLEKCE ZA OTROKE. — Krasna in velika izbira, priznana trpežnost in pa brez konkurenčne cene! Odjemalcu deležni posebnih nagrad! — Izkoristite prilok!

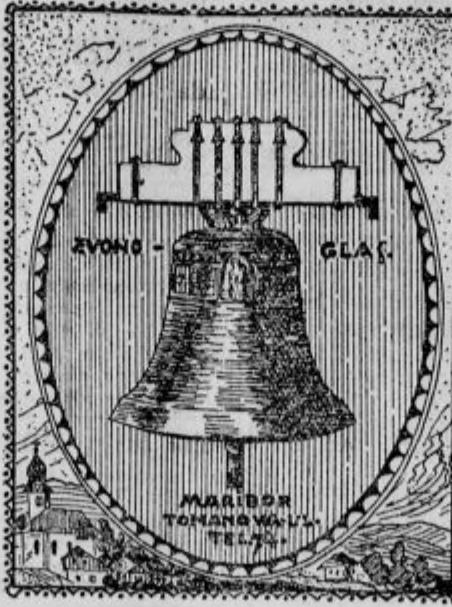
Konfekcijska tovarna Fran Derenda & Cie., Ljubljana
Detajlna prodajalna: Erjavčeva cesta št. 2.**Livarna ZVONOGLAS Maribor**

Tomanova ul.

Vliua

prvovrstne zvonove iz čistega brona.

Za vsak zvon daje večletno jamstvo, in nudi obenem zelo ugodne plačilne pogoje.

Telefon št. 74

Zvonovi

se pred odpošljajtvijo kolavdirajo od glasbenega censorja, zato je vsak naročnik gotov, da dobi dobre in mojstrsko izdelane zvonove.

Prosimo, pazite na naslov: „ZVONOGLAS“, Maribor.

MARKO ROSNER
MANUFAKTURNA TRGOVINA NA DEBELO
MARIBOR, SLOVENSKA ULICA 13

TELEF. INTER. 232

Francoski automobili

Rolland & Pilain

10 HP 12 HP
Poraba bencina 9 lit.
na 100 km.
Hitrost 120 km na uro.

GOODYEAR

ameriške pnevmatike.

Telefon 541. — **E. ROSA, LJUBLJANA, Poljanska 69.**

Angl. motorna kolesa

Rudge-Whitworth

500 cm, OHV 5—18 HP
1 cil., 4 ventili, 4 hitrosti, autom. mazanje.
Turist., sportni, supersportni tipi, Sidecar, hitrost 125 km na uro.

Celjska milarna, d. z o. z. v Celju
dobavlja v kakovosti nedosegljivo
pralno in terpentinovo milo znamke

**Hubertus
milo
Celje**

Slovenia-Transport

d. z o. z.

LJUBLJANA, Miklošičeva c. 36

Tel. 723

Carinsko posredništvo**Just Piščanec**

LJUBLJANA, Miklošičeva c. 36

Izvršuje:

Izvozno, uvozno, prevozno ocarinjenje, carinske reklamacije, rekurze, zastopstva pri carinskih oblastih, vsa v car. stroku spad, dela

Pozor!

Industrijalci, trgovci, eksporterji, importerji

Kontrolni biro za carinske deklaracije in poštne priznanice

Vpošljite takoj vse ne čez 6 mescev stare deklaracije in poštne priznanice v revizijo

Vsa pojasnila brezplačno!**Pozor!****Vrvi**

za perilo, stavbenike, tesarje, okna itd.
vedno v zalogi

Konopjuta d. d.Skladišče: Gospodarska cesta 2
(nasproti Figovcu)**MNOGO DENARJA!**

truda in neprilik si lahko prihranite, ako boste nabavili Vaše potrebe v vsakovrstni OPEKI — PORTLAND-CEMENTU — i. dr. stavbenih potrebščin pri tvrdki ARTUR AGLIČ — RECICA OB PAKI — Opeka zidna, strešna, gladka in rezana, kakor tudi cement nedosežne kakovosti iz najmenitejših tovaren stalno v zalogi, po najnižjih cenah in najudobnejših dobavnih pogojih!

Pohištvo vseh vrst od priprostega do najfinnejšega, lastnega izdelka, nudi po znižanih cenah
ANDREJ KREGAR, tovarniška zaloga pohištva ŠT. VID NAD LJUBLJANO, nasproti kolodvora Vižmarje

VODNE TURBINE

najnovejše konstrukcije - avtomatične regulatorje, zatvornice izdeluje in dobavlja

ING. F. SCHNEITER Škofja Loka

Prvovrstne reference. Zahtevajte ponudbe! Konkurenčne cen

Modni salon

Erna DjukanovićLjubljana, Sv. Petra cesta 27
poleg hotela Tratnik

priporoča svoje najnovejše in najlepše svilene klobuke ter slamnike

Popravila in preoblikovanje točno po najnižjih cenah

Posnemalnike**Alfa Separator**

pinje, sirne kotle, brzoparilnike, stirarske in mlekarške potrebščine, lesene čevlje, sirne prte vedno najcenejše v zalogi. Prevzema tudi pravila mlekarških strojev in montiranje mlekar.

Zastopstvo Alfa Separator za Slovenijo

Mlechna Krištof, Ljubljana

Sv. Petra cesta 60.

Ali že veste, da se dobi novi sloveči

FAVORIT MODNI ALBUM

za spomlad-poledne

1926

in Favorit mesečne izdaje z najnovjimi modeli ter vsi posamezni zrezani kroji v vseh velikostih samo

pri tvrdki

Ant. Krisper, Ljubljana, Stritarjeva 3

edino zastopstvo za vso Slovenijo.

Velika zaloga potrebateln za krejča in šivilje

ZAHVALA.

Vsem, ki ste z nami čutili, vsem, ki ste obsuli preblagega pokojnika s prekrasnim cvetjem in ga spremili v tako častnem številu na njegovi zadnji poti, naša najiskrenja in srčna zahvala.

Globoko žalujoči rodbini:

Munda in dr. Žitek.

Strange

uzde, povodec itd. gurte, platno za plahite, juto in slamnice nudi

Konopjuta d. d.Skladišče: Gospodarska cesta 2
(nasproti Figovcu)

**Edino naivčje in
in najmodernejše
podjetje specielno
te vrste v Sloveniji**

Veleprvažarna kave

Meznarič Rado, Maribor, Glavni trg 21

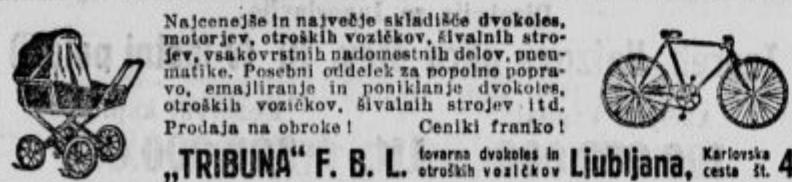
Telefon interurban 476
Brzjavci;
Meznarič Maribor
Trgovci, zahtevajte ponudbe!

POMLADNE NOVOSTI

nogavice v raznih barvah, žepne robce, čipke, rokavice, naramnice, kravate, palice, razna mila, gume in potreščine za šivilje, krojače in čevljarje ter nahrbnike

Josip Petelinč, Ljubljana Najnižje cene
(ob vodi) blizu Prešernovega spomenika

Inserirajte v „Slovencu“!

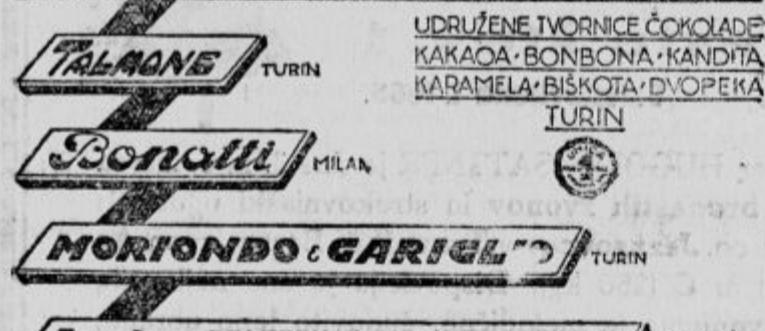
Ako si želite nabaviti poceni in solidno **pohištvo**, se obrnite

„Lipa“ na tvrdko
zadruža mizarjev v Š. Vidu nad Ljublj. Stalno v zalogi imamo vse vrste pohištva iz mehkega in trdega lesa, kakor: SPALNICE, JEDILNICE, KUHINJE itd.

Cene konkurenčne — Pišite po cenik! — Delo zajamčeno
Damo tudi na obroke.

UNICA

GLAVNO ZASTOPSTVO ZA KRALJEVINO SHS:

Rade Kundić, Zagreb, Samostanska ul. 1

Honigov valjčni paromlin
HAVAS & FORGACS Bačka Topola
Zastopstvo in zaloge:
A. PAULI - Ljubljana Sv. Petra cesta št. 38.
tel. inter. 305. Brzjavke: »Pauli, Ljubljana.«

Celotno, obširno, v zapuščino gospoda Avgusta Tomažiča spadajoče

posestvo
v Ljubljani, na Dunajski cesti

obstoječe iz hiše, dvoriščnih in gospodarskih stavb in velikega vrta, je naprodaj.

Pojasnila glede prodaje se dobe v odvetniški pisarni dr. Albina Smoleta, odvetnika v Ljubljani, Sodna ulica št. 9.

Parne pekovske peči
najmodernejšega sistema, dobavlja in izvršuje najceneje stavbenik

Rudolf Rotak Trbovlje.
Zahajevanje oferte!

Hiša (vila)

v Novem mestu, novo prezidana, z 2 stanovanji, vodovodom in električno razvijeljavo, s hlevom, vrtom in njivo, se pod ugod. pogoj proda. Eno stanovanje takoj prosto. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2278.

TVRDKA JOSIP WEIBL
Ljubljana :: Slomškova ul. 4
se priporoča za

vsa v ključavniciarsko obrt spadajoča dela, kakor tudi za ograje za mirovver po naročilu. Zložljive železne vrtni mizice

ZABAVNO POTOVANJE
po Jadranskem in Sredozemskem morju!

Malo jih je, ki se veselijo sreče, posodovati lastno yahio ter se z isto voziti po morju, raziskovati obale in si s tem okrepliti svoje utrijetne žive. »Cosulich-Linija« v Trstu pa nudi vsakomur priliko, da se te dobroto posluži. Ta družba je to leto določila enega svojih najlepših parnikov in sicer brzinca »Stella d'Italia« z 13.000 tonsko tonazo, 450 čevljev dolžine in 60 čevljev širine z hitrostjo 17 milj na uro, z dvema vijakoma in dvema dimnikoma, ki je s svojo belobarvano zunanjostjo zelo privlačljiv. — V notranjosti parnika je vsa uprava razkošno izvršena; sprejme 360 udeležencev I. rzedra v kajitah z 1, 2, 3 in 4 posteljami, kopanicami in toaletami, bazin za plavanje, 2 luksurijski dvorani, kadijnice, plesna dvorana, veranda, kavarna itd. Postrežba sploh enaka prvočrnemu plavajočemu hotelu, v katerem so za duševno razvedrilo gostov najspodbnejši godci. — Za letošnje poletje in jesen je na programu 9 razvedrilih potovanj, trajajoče vsako po 2 do 3 tedne. Odhod in prihod je Trst, obiskujejo se pa mesta: Korfu, Korint, Alene, Dardanele, Carigrad, Smirna, Nauplia, Capri, Civitavecchia, Aiacio, Hyres, Cannes, Nicca, Monaco, Génua, Katacolo, Villefranche, Barcelona, Palma, Cagliari, Malta, Alžir, Malaga, Kotor, Dubrovnik, Zara, Venedig, Brioni, Split itd. — Prisluša se knjižijo in pojasnila se dobe pri glavnem zastopstvu »J. G. Dražkovič, Zagreb, cesta B-3; interesentom v Sloveniji pri zastopstvu Simon Kmetec, Ljubljana, Kolodvorska ulica 30, in pri filialkah »Cosulich-Linije« v Beogradu, Splitu, Gružu, Šibeniku, Metkoviču, Cetinju, Sušaku, Pančevu.

**MOKA,
ŽITO, KORUZA, OTROBI**
najcenejše
na debelo na debelo
pri
»Žitnem zavodu« — Ljubljana
Krekov trg 10 l. — Telefon 243.

ZNOVA ZNIŽANA

je najemnina za lep poslovni lokal v pritličju Pokojinskega zavoda v Ljubljani, Gledališka ul. Lokal sestoji iz dveh poslovnih prostorov, ki se oddasta tudi posameč. K enemu pada tudi stranska soba.

1568

KOKS - ČEBIN

Wolfova ulica 1/II. — Telefon 5.

PREDTISKARIE

najmoderneje sestavljen strokovno sortirane, dobavlja najceneje Samuilo Leopold, Senta (Bačka).

Steklena strešna opeka

je zopet na zalogi pri »ZDRUŽENIH OPEKARNAH« d. d. Ljubljani.

STARO ŽELEZO

in stare kovine vseh vrst kupuje FR. STUPICA, trgovina z železnino in poljedel. stroji v Ljubljani, Gospodarska c. 1.

Ceniki franko.

Odlikovan na pariški razstavi

Moderce, posteljne mreže, želez, postelje (zložljive), otomane, divane in dr. tapetinske izdelke dobite najceneje pri RUDOLFU RADOVANU, tapetniku, Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma). 1172

Pletilni stroji

patent »Ideal« do sedaj neprekosljivi, šivali stroji za pletenine, navijalni in krtični aparati, telezne mizice in druge potrebitve vsega vedenja. — Pouk s stanovanjem v hiši. FRAN KOS, Ljubljana, Židovska ulica 5.

Mehanično umetno vezenje

zastorov, pregrinjal, perila, monogramov, oblik itd. fino beli in barvasti entlanje, ažuriranje, predtiskanje.

Match & Mikš, Ljubljana
Dalmatinova ulica št. 13

Edino brezkonkurenčno podjetje, najfinje izvrstitev, najnižje cene in najkulantnejša postrežba.

J. Stjepušin ŽIMNICE

Sisek

priročni, belli, planburice, ūlute, strune, tele in vse potrebitne za vse gledališča

Odlikovan na pariški razstavi

Zlato

Podebarji, črkoslikarji, kamnosebi in knjigovezi!

Opozarjam Vas, da imamo vedno v zalogi prvočrno bavarsko zlato! — Ne zamudite po cenik!

Šagrin, d. z. o. z., Ljubljana

Kralja Petra trg št. 3

Zlato

Najboljša so že vedno

PUCH - kolesa

z Michelin pnevmatiko!

Solidne cene!

Plačljivo na obroke!

IGN. VOK, LJUBLJANA

Podružnica: NOVO MESTO

Zlato

LEPENKA

siva, rujava, patentna valovita, vseh števil, vedno na zalogi pri

ŠAGRIN, d. z. o. z.

Ljubljana, Kralja Petra trg št. 3

ADVOKAT

DR. DOMINIK ŽVOKELJ

je otvoril

svojo pisarno v Kamniku

Strojne tovarne in livarne d. d.
Ljubljana, Dunajska c. št. 35

ZVONARNA
Karlovška cesta št. 1.

Zahajevanje cenike!

Cene konkurenčne. Izdelki umetniško mojsterski. Kulantni pogoji. Kratki dobavni roki.

Oglejte si zvonarno!

UNDERWOODpri Lud. Baraga, Ljubljana
Selenburgova ul. 6/1, Telefon štev. 950.**ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA**Najlepše in najbolj moderno urejeno zdravilišče kraljevine SHS.
Svetovnoznan zdravilni vrečki:„TEMPEL“
„STYRIA“
„DONAT“

Zdravljenje vseh želodčnih in drevesnih bolezni, bolezni srca, ledvic in jeter.

SEZONA: MAJ — SEPTEMBER

Cene zmerne. V pred- in po sezoni znaten popust. Koncertira vojaška glasba. Največja udobnost. - Radio. - Prometne zvezze ugodne. - Zahtevajte prospakte!

Ravnateljstvo zdravilišča Rogaška Slatina.

Če hočete Vaše oči varovati

poslužujte se samo lepo in pregledno črtnih poslovnih knjig ki jih izdaje po nizkih cenah

Knjigoveznica K. T. D. v Ljubljani

En grōs

Kopitarjeva ulica 6/I

En detail

Edino najboljši Šivalni stroji in kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca
Gritzner, Adler
Najniže cene! Tudi na obrokeLjubljana blizu Prešernovega spomenika
Pouk v vezenju brezplačno. Večletna garancija**KOKS**

ostravski livarniški v kosih, trdi po ... Din 110'- angleški plavžarski v > > > 100'- nemški plinski orehovec, mehki > > 90'- porurski plinski v kosih > > 80'- > orehovec, > > > 80'-

Dvakrat prani in sejani
nemški kovaški premog 8-15 in 15-30 mm > 100'-za 100 kg franko skladišče Metelkova ulica 19.
Odperto dnevno od $\frac{1}{2}$ do 12 in $\frac{1}{2}$ do 5 ure.
Dobave v celih vagonih po brezkonkuren. cenah**PREMOG** na trboveljski in **DRVA**

prvovrstna, zdrava in suha bukova, stalna zaloge in dobava v vseh množinah po znatno znižanih cenah.

D. ČEBIN

Ljubljana, Wolfova 1/II. - Tel. 56.

Zdravilišče Slatina Radenci

(ob proggi ORMOŽ-RADGONA)

Jugoslovenski NAUHEIM in WILDUNGEN

Specijalno kopališče za na srcu, ledvicah in protinu trpeče. Nadaljnje indikacije: pri ovajenju arterij, boleznih mehurja, peska, droba, reumi, diabetes, ledvičnih in žolčnih kamnih.

Naravne ogljično kisile kopelji.

Posebna dijetetična kuhinja. Najmodernejše kopališčne naprave. Nizke cene! Nizke cene!

Sezona traja od 15. maja do 30. septembra.

Od 15. maja do 30. junija in od 20. avg. do 30. sept. je v veljavi 40 % znižanje sobnih cen.

Nešteto zahvalnih pism. Zahtevajte zdraviliščne prospakte!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzjav. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon štev. 57, 470 in 979

Račun poštne ček. urada št. 11.945

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. **Ekspozitura:** Bled
Kapital in rezerve skupno nad Din 15,000.000,-, vloge nad Din 200,000.000,-

Trgovski krediti, eskompt menic, lombard vrednostnih papirjev, Sales deposits, nakup in prodaja valut in deviz, vloge na tekoči račun in vložne knjižice. — Direktne zvezze z vsemi svetovnimi bankami.

Izvršuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. — Pooblaščeni prodajalec srečk Državne razredne loterije.

ZAS. DETERTIO. ZAVODprevzame
v najrazličnejših
zasebnih zadavah
Ivan Toplkar, Rimska cesta 9**Modne kamgarne
in ševljote**

v veliki izbiři po ugodni ceni

najdetev obte znani nad 50 let obstoječi
manufaktturni trgovini**R. Miklauc, „Pri Škofu“,
Ljubljana**

Zunanjim naročnikom se pošlje tudi po pošti

Fino moderno pohištvoza pisarne, klube in sprejemnice
nudi Vam po zmernih cenah tvrdka**PETER KOBAL, Ljubljana-Kolizej**Zaloga pohištva, žime, morske trave
itd. — Lastno tapetništvo

Izredna prilika: Modroci po Din 200

**Krasni dunajski modeli v salonu
P. Barborič, Ljubljana, Mestni trg 7**Velika izbiřa svilenih klobukov. Slamniki od Din 60. — naprej,
cvetlice, trakovi itd.Preoblikovanje slamnikov po najnovejši modi.
Cene priznano nizke.**Jadranska zavarovalna družba**

Tel. 937 ustanovljeno leta 1888 (Riunione) Tel. 937

Generalno zastopstvo za Slovenijo:
Ljubljana, Beethovnova ul. št. 4 (v lastni palači)Direkcija za Jugoslavijo:
Zagreb, Hatzova ulica št. 10 (v lastni palači)

Akejški kapital 100.000.000 Lit. 300.000.000 Reservni kapital

Sklepa:

Zavarovanja: zoper požar — zavarovanja zoper vrom — zavarovanja proti razpoki stekla — zavarovanja zvonov — zavarovanja transportov — zavarovanja strojev proti razpoki — šomaž zavarovanja — zavarovanja zoper točo, živilska zavarovanja, in sicer; dosmrtna zavarovanja — zavarovanja na doživetje — zavarovanja starostne rente — posamezna nezgodna zavarovanja — nezgodna zavarovanja otrok — jamstvena zavarov,

Podružnice v Jugoslaviji:

Beograd, Bečkerek, Novi Sad, Sarajevo, Subotica, Split, Sušak, Ljubljana, Osijek

Glavna zastopstva v vseh večjih krajih Jugoslavije
Pojasnila in proračuni se dobe brezplačno v vseh podružnicah**Strojne tovarne in livarne d. d.**Dunajska cesta št. 35 **Ljubljana** Dunajska cesta št. 35**Zvonarna****Karlovška cesta št. 1**

Ustanovljena I. 1688.

Ustanovljena I. 1688.

Čast. g. kons. svetnik pater HUGOLIN SATTNER je dne 3. in 6. marca t. l. v tej zvonarni preizkusil 8 bronastih zvonov in strokovnjaški ugotovil:

1. Za semen. cerkev č. gg. oo. Jezusovcev v Travniku, Bosna: zvon A (norm. teže 460 kg), B (340 kg) in C (250 kg). Dispozicija je ena najlepših, kar jih imamo za 3 zvonove, zvonjenje je melodično, čudovito lepo ubrano, intervali natančno zadeti, glasovi čisti in trajni, material najboljši v pravilnem razmerju bakra in cina, zunanjega oblika lepa, notranjščina gladka, okraski okusni. Liv je torej popolnoma posrečen, zvonovi se brez skrbi sprejmejo.

2. Za Trg, župnije Ozalj: zvon G (550 kg) in C (250 kg). Dispozicija odgovarja popolnoma naročilu, oblika pravilna, okraski in napis lepi, material prav dober, glasovi jasni, trajajoči. Liv je torej popolnoma neoporočen, zvonovi se sprejmejo brez premisleka.

3. Za Budjanovce v Sremu: zvon Fis (640 kg), Ais 340 kg, Cis (210 kg). Zvonovi lepo uglašeni, dično okrašeni, po obliku in livu brezhibni, material fin; velika radost videti jih, še večja čuti jih v ubranem zvonjenju. Zvonovi se brez skrbi sprejmejo.

Celočupna teža vseh 8 zvonov je 3040 kg.**Zahtevajte cenike! Ogledite si zvonarne! Cene konkurenčne!
Izdelki umetniško mojstroski. Kulantni pogoj. Kratki dobavni roki.**

Brzjav. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon štev. 57, 470 in 979

Račun poštne ček. urada št. 11.945

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. **Ekspozitura:** Bled
Kapital in rezerve skupno nad Din 15,000.000,-, vloge nad Din 200,000.000,-

Trgovski krediti, eskompt menic, lombard vrednostnih papirjev, Sales deposits, nakup in prodaja valut in deviz, vloge na tekoči račun in vložne knjižice. — Direktne zvezze z vsemi svetovnimi bankami.

Izvršuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. — Pooblaščeni prodajalec srečk Državne razredne loterije.